

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 26. novembra 1936

Štev. 47.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/1. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, ne frankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej.

Srečen zakon

Ugleden francoski tednik je pred kratkim razpisal zelo sodobno anketo: vprašal je svoje bralce in bralce, kako si predstavljajo srečen zakon. Dobil je več ko 100.000 odgovorov.

Kakšna mora biti žena, kakšen mora biti mož, da bo zakon res srečen? Takšni sta bili glavni vprašanji ankete.

Žena mora biti predvsem topla in ljubeča, je odgovorila ogromna večina bralcev. V drugi vrsti šele mora biti vesela značaja in dobra gospodinja. In šele na poslednje mesto prideta telesna lepota in nedolžna kožnost.

Mož mora biti pa v prvi vrsti pameten, potem dober in energičen in šele nato prideta vesel značaj in telesna lepota.

Torej razumni morajo biti v prvi vrsti njihovi možje, zahtevajo Francozi. Zanimivo je, kakšno vlogo igra pri presoji takih vprašanih naravnost: stavimo kaj, da bi pri Angličaninjah zavzela prvo mesto humor in vesel značaj, a razumnosti bi bržčas ostalo poslednje mesto. Kako neki bi le Slovenke odločile?

A tudi zastran žensk so odgovori precej nepričakovani. Ali bi si kdaj predstavljali, da bo pri Francozih, teh navedenih pokvarjenih — tako jih vsaj sodimo vsi vprek — prišla koketnost na poslednje mesto in da se bo morala umakniti srčni toploti in nežnosti? Kako neki bi tu odgovorili naši fantje in možje?

Pomembno je bilo tole vprašanje, ki ga je uredništvo zadalo svojim bralcem: »Ali je bolje, da imata zakonca mnogo prijateljev, ali naj pa rajši živita sama zase?« In odgovor velikega večine čitateljev je samo za nepoznavalce Francozov nepričakovan: »Sama naj živita!« Znano je namreč, da se francoska družina že kar ljubezumno zapira pred tuji, domačimi, francoskimi nič manj kakor pred drugorodci.

Posebno zanimivo in poučno je vprašanje o zakonskih svobodinah in o ločitvi. Francoz, pravi André Maurois, prenese ločitev, če že mora biti, vendar rajši ne dá priložnosti zanj. Oba zakonca namreč instinktivno čutita, da je zakonsko življenje navada, ki jo je bilo resda mnogokrat težko oblikovati, a baš zato bi jo bilo greh lahkomišlno zavreči. Svobodine so pustolovščine, tega se večina povprečnih francoskih zakoncev nagonsko zaveda, in zato si jih ne žele ne zase ne za svoja zakonska tovariša.

Francoz, poudarja spet Maurois, ljubi romantiko v filmu in v knjigah, doma pa red.

V katerih letih naj se ljudje ženijo? je bilo prihodnje vprašanje omejeno ankete. S 25 leti moški, je odgovorila ogromna večina, s 20 leti ženske. Preprost človek ve, da mora biti mož starejši, že zato, da se bolj zaveda svojih dolžnosti do družine, pa tudi zato, ker se pri petdesetih začne počasneje starati od žene. Seveda je pa v tej točki težko postaviti trdno pravilo, ker je premnogo izjem.

Hudo pomembno je bilo vprašanje: Po koliko letih zakona sta si zakonca najbolj v svesti svoje sreče?

Po desetih letih, je odgovorila večina. V začetku je zakon zgolj ljubezen, sreča je tedaj skoraj prepoceni; ljubezensko poželjenje pride čustvom na pomoč. Sleherni prepričani se zadušijo s poljubkom. Gmotne težave se zde igrača. Če po desetih letih še ni poželjenje skopnelo, je to dokaz, da je ljubezen trdna. Takrat se otroci že razvijajo in doraščajo. Vzem, ki družijo moža z ženo, se pridružijo še neločljive vezi z otroki. Družina, ki je brez nesreče obpluta ta usodni »Rtič desetih let«, sme biti prepričana, da je najhujša nevarnost že za njo.

O otrocih samih pa pojejo Francozi svojo posebno, ne baš posnemanja vredno pesem. Čeprav jim grozi izumrtje, če se bodo držali svojih starih načel, je anketa pokazala, da so v tem pogledu Francozi nepoboljšljivi: večina izmed čitateljev se zavzema za sistem dveh otrok. Nič ne zaleže, da jim njihovi najboljši možje pridigajo in jih opominjajo: »Vsaj tri otroke naj ima družina!« Maurois se zavzema celo za štiri — če je le gmotna preskrba kako mogoča; in sicer ne samo iz domoljubnih nagibov, temveč še bolj iz družinskih: kjer so trije otroci, se le preradi razdele v dve stranki in eden ostane, siromak, vselej v manjšini: tak otrok ni srečen.

Zanimivi in tehtni so odgovori na vprašanje, ali naj starši stanujejo

Razgled po svetu

Priznanje Francove vlade?

Zastoj pred Madridom. — Nemško-japonska zveza. Ossietzky dobil zadoščenje

Ljubljana, 24. nov.

Dinamika je tista tujka, ki jo zadnja tri leta skoraj najpogostejše srečamo v evropski zunanji politiki. Na oko in uho je podobna dinamitu, in je res v sorodstvu z njim: obema je skupen grški koren 'moči' in 'gibanja'; in pri obeh je človeka strah eksplozije.

Dinamika je tista beseda, ki igra največjo vlogo v nemški zunanji in notranji politiki; komaj se dobro zavemo in opomoremo od enega 'dinamičnega' presenečenja, nas čaka že drugo. Statike, t. j. mirovanja, nasprotja od dinamike, v Nemčiji ni več, odkar je Hitler zavladal v Berlinu. Ondaj je fuhrer raztrgal predzadnjo »krpo papirja« versajske mirovne pogodbe, ko je odpovedal mednarodnost plovnih nemških rek — ta teden smo dobili pa kar dva nova dokaza o eksplozivnosti njegove dinamike: skupaj z Italijo je priznal Francovo nacionalistično vladno na Španiskem, in skupaj z Italijo je sklenil z Japonsko zvezno pogodbo.

Priznanje Francove vlade — in kaj zdaj?

Führer in duce sta imela priznati Francovo vladno takoj po padcu Madrida. Ker pa tega padca le ni hotelo biti in se je bilo bati, da ne bi Francovim vojakom upadel pogum, sta se Italija in Nemčija na prošnjo generala Franca že

skupaj z mladima. — Ne, odgovarja skoraj vseh sto tisoč v zboru; iz tega se le prepričamo. Če pridejo od časa do časa na obisk, je prav lepo in to zelo dobro došli — kar je več, je pa preveč. Za vse, za stare prav tako kakor za mlade. Pač redkokje drugod velja tako dobro kakor za razmerje med taščo (in tastom) in mladima zakoncem: nemški rek: »Willst du was gelten, mach dich selten!« (Če hočeš, da te bodo obrajali, bodi le redko v gosteh!)

Neka stara žena je odgovorila posebno lepo in preprosto: »Poročena sva že dvajset let. Ne spomnim se, da bi mi bilo le en sam trenutek žal, da sem si ga izbrala za moža. In na vsa vaša vprašanja bi najrajši odgovorila: kadar se imata mož in žena rada, je vse drugo postranskega pomena.«

Podali smo vam kratek pregled francoske družine, vsaj tiste, ki se zrcali v odgovorih na časopisno anketo. Nedvomno je mnogo tehtnega v njih. In poučljivega. In posnemanja vrednega. Le na svoj način. Za Nemca drugače kakor morda za Italijana ali Španca, drugače kakor za Slovenca.

zdej odločili za ta usodni korak. Tako imamo danes v Evropi s španskega stališča tri vrste velesil: Francija in Anglija sta nevtralni, Rusija neuradno podpira madridsko vladno, Nemčija in Italija pa uradno priznavata le uporniško vladno in jo s tem tudi (s svojega stališča upravičeno) podpirata.

Bilo je prejšnji terek zvečer. V štabu generala Franca ni bilo že od jutra nikogar. Predsednik nacionalistične vlade je bil odšel nadzirat madridsko bojišče.

Šest je bila ura. Noč je legala na zemljo. Zunaj so bobneli topovi in regljale strojnice.

Takrat so se zaslislali koraki. Franco se je vračal v družbi dveh ali treh generalov. Težko se je zavalil v naslanjač, se odkril in vrgel cepico na tla. Utrujene noge je iztegnil trdo pred se in zamišljeno zastrel v svoje nohte, umazane od prsti.

»Dobro se branijo!« je menil eden izmed generalov, sedeč za mizo.

»Ne bo jim pomagalo!« je odgo-

Naslednik francoskega notranjega ministra Rogerja Salengroja je postal g. Dormoy, dosedanji državni podtajnik pri predsedstvu vlade

voril drugi. »Madrid bo še ta teden v naših rokah!«

Franco je še zmerom strmel v svoje prstene nohte.

»Včasih,« je zamrmral nato, »včasih je zamujena ura usodnejša, kakor če bi ves dan zapravil.«

»Česa se neki bojite?« so vzkliknili osuplo njegovi tovariši. »Ali ni mar morala naših čet odlična?«

Franco je planil pokonci in jel hoditi po sobi sem in tja.

»Kaj res ne razumete, zakaj držimo Madrid po vsaki ceni in zakaj se milicijski dadi pobijati na barikadah?«

Zamolko je zabobnelo. Skoz okno se je zdelo nebo še bolj rdeče.

»Neprestano,« je povzel Franco, po-

udarjaje besede, kakor bi koval, »neprestano jim pošiljajo čez Barcelono topove, strelivo, letala. Tako si dobivajo čas. In zgoditi se utegne, da se bomo morali boriti še vse drugače, proti sovražniku, ki bo opremljen z vsem...«

Pogledal se je v ogledalu na zidu: utrujen obraz z dva dni staro brado in upadlimi lici.

»Poslušajte,« se je potem sklonil h generalom in pridušil glas. »Zahteval bom v Berlinu in Rimu, da nas takoj, brez odloga priznajo. Potem bomo vsaj nasproti italijanskim in nemškim ladjam svobodni, potem bom lahko blokiral Barcelono in zaprl dostop vanjo vsem tujim ladjam. Če sta Nemčija in Italija z nami, bo nevarnost mednarodnih zapletitvev znatno padla.«

Poklical je tajnika in mu narekoval brzojavko za Rim in Berlin. —

Evropa čaka razvoja dogodkov. Ljudje so preplašeni in vidijo strahove. Nedvomno položaj ni rožnat. Toda pretiravati zato še zmerom ni treba. Še je nekaj držav na svetu, katerih beseda kaj zaleže in ki vojne ne marajo — držav, ki so se sicer pozno, a vendar ne še prepozno spomnile, da v današnjih nenormalnih razmerah najbolj greši proti miru tisti, ki se iz gole miroljubnosti ne mara oboroževati.

Anglija je vso povojno politiko usmerila v to, da ohrani na videz tolikan zdrav ravnotežje na evropski celini. Dokler je znala Francijo brzdati nasproti oslabelemu Nemčiji, se tej njeni politiki ni dalo kaj oporekati, čeprav ni bilo strahu, da bi nedinamični Francozi navallili na sosedo onstran Rena. Spremenila se je pa slika tisti mah, ko je na Nemškem zavladal Hitler: v treh letih je ne samo dosegel francosko oborožbo, temveč jo je celo znatno prekosil. Po preizkušenem starem receptu bi morali Angličje zdej v Berlinu malo zavreti in obrzdati preveliko oboroževalno gorečnost, a glej: pokazalo se je, da temu niso kos! Angleška vlada je sprevidela, da se je v Evropi ravnotežje podrl in da ga ona sama ne more več popraviti zgolj z lepimi besedami in diplomatskimi pritiski.

Angleži tudi zdaj ob španski državljanski vojni miré in posredujejo. Če bi bili že danes tako oboroženi, kakor bodo šele čez dve ali tri leta, bi zadoščalo nekaj manj besed, pa zato več tehtnih gest. A tudi tako smemo biti prepričani, da bo Anglija kljub vsemu najzanesljivejši branik miru. Ker si tudi današnje, čeprav le na pol oborožene Velike Britanije nobena skupina evropskih držav ne mara nakopati za sovražnika.

»Oboji so krivi, madridski in uporniški,« je rekel te dni Eden v spodnji zbornici. »Vse kar zahtevamo, je zgolj varnost in mir.«

»Prager Presse«, poluradno glasilo češke vlade, piše v uvodniku o nemški pomoči španskim nacionalistom. Iz Vzhodnega morja odhaja ladja za ladjo z vojniki, letali, orožjem in strelivom na Špansko.

Nemčija — Italija — Japonska

»Pogodba med Japonsko in Nemčijo je dejstvo.«

Takšna novica je sredi preteklega tedna udarila v svet in nemalo razburila duhove, posebno v Londonu in Moskvi, čeprav v obeh mestih iz drugačnih vzrokov.

»Tolpa tatov!« se je izpozabil v svojem uvodniku drugače tako resni in spodobni 'Times'.

»Vojna grožnja proti nam,« so zavpili v Moskvi; prav tako kakor Nemci, trpe tudi Rusi za obkoljevalno psihozo.

Ali imajo v Londonu in Moskvi prav?

V Tokiu ne poznajo takšne zahodnjaške nervoznosti. Nekega zastopnika japonskega zunanjega ministrstva (običajna japonska oblika za 'maskiranje' ministra sa-

Danes 10 strani

IZ VSEBINE:

Str. 6: **Otrok pod steklenim poveznikom** / Pretresljiva povest o očetovski ljubezni

Str. 5: **Saj ni tako hudo!** Šaljivo-resna razprava o laži

Str. 3: **Kratka je bila idila...** Ljubezenski roman arabske princeze in hotelskega vratarja

Str. 6: **V vlaku** / Ali naj ženskam napravimo prostor?

Str. 7: **Kako se zrediš, kako shujšaš** Praktični nasveti za ženski svet

Naši romani:

Zakon na poskušajo (str. 8)

Skrivnostni Fantomas (str. 9)

Na mrtvi straži (str. 4)

Radijski program, humor, anekdote, kronika tedna, križanka, velike in majhne zanimivosti i. t. d. i. t. d.

mega) je bil nasproti časnikarjem sam sniehljaj in prijaznost.

»Da, neko skupno izjavo smo dali v Berlinu in Tokiu... Ne, vojaške zveze nismo sklenili... Da, tudi mi smo nasprotniki komunizma... Ne, mi nikogar ne ogražamo.« — — —

V salonu ministrskega predsednika. Pozno zvečer je bilo že, vendar še niso prižgali luči.

Predsednik vlade je sedel zraven okna. V naslanjač, skoraj neviden v somrak, se je bil zleknil general Araki.

Čudno teče politika na Japonskem. Pred poglavarjem sedanje vlade je bil na krmilu mož, ki bi ga bil vojaški upor pred nekaj meseci skoraj glavo stal. In general Araki je baš eden izmed najmočnejših mož v japonski armadi. Po tisti vstaji toliko da ni padel v nemilost.

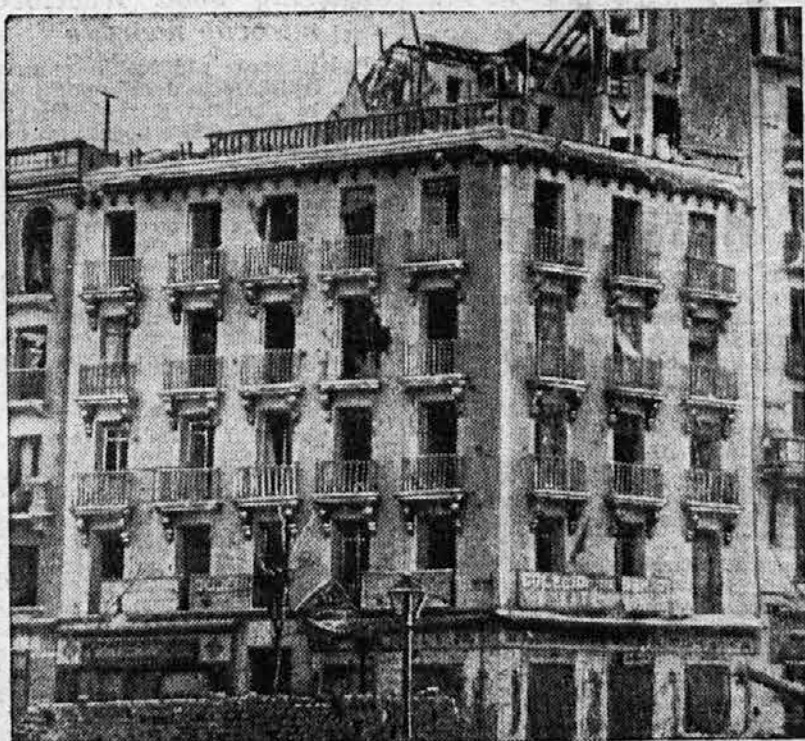
»Mi imamo enega sovražnika: SSSR. In enega tekmeča: Anglijo. Nemčija ima enega sovražnika: SSSR. In enega sosedo, ki hoče pritiskati nanj: Anglijo. Ali nismo torej Nemci in mi kakor ustvarjeni, da se pogodimo?«

Predsednik vlade je z nasmeškom poudaril poslednje besede.

»Armada je z vami!« je tehtno pritegnili general Araki. »Japonska in Nemčija imata natanko isti ideal: boj proti komunizmu in militarizmu. In obe bo raznešle, če se ventil ne odpre.« — — —

Tako so utegnili te dni govoriti v kabinetu japonskega ministrskega predsednika — če niso tako govorili, mislili so gotovo. In mnogo grenke resnice je v tem: dva naroda s premalo zemlje in veliko ljudsko plodovitostjo ne vesta, kam bi selila svoj prebitek prebivalstva. In Italija je tretji tak narod, le da je njej abesinski ventil že porbral preobilno paro in ji dal zemlje, kamor bo lahko če ne že danes, pa vsaj prihodnji rod izvažala svoje ljudi. Nemci potrebujejo kolonije: kdo jih jim bo dal? Angličje? Francozi? Japonci potrebujejo kolonije: kje jih bodo vzeli? Resda jim je vsa Mandžurija odprta in Mongolija, toda njim se

Nadaljevanje na 2. str. v 4. stolpeu

Slika madridske stanovanjske hiše med obleganjem

Kolinska

CIKORIJA

Naš pravi domači izdelek!

Kronika preteklega tedna

Sladkor še ne bo cenejši

Na svetovnih trgih ne stane kila niti 1 din — 15 krat manj ko pri nas!

z. Beograd, 24. nov.

V Beogradu se je pretekli dni vršila konferenca zastopnikov privatnih in državnih sladkornih tovarov s predstavniki kmetijskega in finančnega ministristva. Obravnavali so vprašanje izdelovanja in porabe sladkorja.

Poraba sladkorja je v naši državi že tako zelo nizka, in vendar se zmerom pada; temu je pač največ kriva visoka cena sladkorja. Samo to premislilo, da na svetovnem trgu ponujajo slad-

kor po 60 do največ 90 par kilo, pri nas pa zahtevajo zanj v prodaji na drobno 15 dinarjev za kilo — samo to premislilo in za glavo se primimo ob gorostasnosti takih števk. Računi kažejo, da so naše sladkorne tovarne morale lani spraviti v žep najmanj 75 milijonov din čistega dobička.

Konferenca se v najvažnejših vprašanjih ni zedinila, in tako bo kajpada cena enega izmed najvažnejših živil ostala na višini, ki prija peščici petičnih tovarnarjev.

Kronika naše sramote

Uboji, umori in samomori

Kronika preteklega tedna zaznamuje izredno mnogo samomorov, ubojev in drugih krvavih dejanj.

Sama si je vzela mlado življenje komaj 18letna postrežnica Anica Kavaranova, ki je dalj časa služila v Ljubljani. Pred smrtjo je napisala oporoko: v njej zapušta 5000 dinarjev sorodnikom na štajerskem. Napisala je tudi več pisem, toda iz njih ni bilo moči razbrati, kaj je dekleta gnalo v smrt.

V živčni razravanosti si je s strelom končal življenje akademik Ivo Petrovič iz Ljubljane.

V št. lju sta neznanu roparja napadla pismonoša Ludvika Šunka.

mu uropala 14.000 dinarjev, ki jih je nesel s pošte k večernemu mariborskemu vlaku na postajo, in ga s topim predmetom tako udarila po glavi, da je nesrečnik kmalu za tem umrl.

R. Met od pišče in prepira je hlapec Jurij K. iz Celja zabodel pred neko gostilno na Krekovi cesti posestnikovega sina Pavla Zoreta iz Stopnika pri Sv. Juriju ob Taboru. Zaradi uboja se bo moral zagovarjati Stefan Borko iz Landeka pri Vojniku; ubit je 26letnega posestnikovega sina Leopolda Ključa.

Svoje ženo in otroke je pretepal s kolom po glavi delavec Avgust K. iz Gaberja. Moža so izročili sodišču.

■ Ljubljanski gasilci dobe tri avtomobile. Po opustitvi mestnih avtobusov, ki jih je mestna uprava zdaj dala na razpoložljivo gasilcem. Avtobuse bodo gasilci predelali, da bodo uporabni za novi namen.

■ Tuje slatice jih skrbijo. Zahodnoevropski finančniki že vnaprej ugibljejo, kaj bo s španskim zlatom, ki so ga prav veliko količino prepeljali na Francosko. Vlada je del zlatih rezerv prenesla v Barcelono, del pa v Pariz; ker bi pa znali tudi Katalonijo zavzeti uporniki, bo najbrže prej ali slej vse špansko zlato shranjeno v Franciji. Le-ta tega zaklada uporniški vladi ne bi mogla vrniti, dokler ne bi bila mednarodno priznana.

■ Naš izvoz v Italijo. Dovoljen so kontingenti za konje, svinje, gnjati, meso, ječmen, fižol, suhe slive, zdravilna zelišča, gobe, perje. V 6 meseceh bomo mogli izvoziti za 29 milij. lir te robe.

■ Pripravlja se velika akcija za novo bolnišnico v Ljubljani. Odbor za zgradbo nove bolnišnice pripravlja strokovno proučitev problema in je naprosil mladega arhitekta Severja, da napravi idejni osnutek za zgradbo. Odbor »Akcije« si je zagotovil tudi potrebno sodelovanje mestne občine. Stroški za zidavo tako potrebne bolnišnice bi se po posebnem ključu razdelili med državo, banovino in občino, nekaj bi pa prispevala tudi »Akcija«. V decembru in januarju bo marljivi odbor priredil propagandno akcijo, ki naj z moralnim in gmotnim uspehom dokaže enotno voljo vsega slovenskega naroda.

■ Izpopolnitve hladilnice in drugih naprav v mariborski klavnici. Mariborska mestna podjetja so se spričo zastarelosti nekaterih naprav v klavnici odločila za preureditve. Poslala so v Nemčijo domačega obratovodjo Semenčiča, da si v največjem podobnem podjetju pridobi potrebno prakso. Novi kompresor v hladilnici bodo montirali domačini, ker bo zato za 300.000 din cenejši.

■ Iz ljubosumnosti je ustrelil ženo. Več ko 10 let sta v dokaj srečnem zakonu živela Marij in Anka Petko iz Siska. Zaradi kupčijskih nevednosti in iz tega izvirajočih sporov sta se pa zakona ločila. Pred nekaj dnevi je mož svojo bivšo ženo srečal na neki veselici v vasi blizu Siska. Ko se je Anka vračala z zabave, jo je dohitel in jo prav v trenutku, ko je hotela stopiti na voz, ubil s tremi sreli iz samokresa.

Kdo je general Franco?

Pod tem naslovom začne mo v prihodnji številki priobčevati na tem mestu zelo zanimiv življenjski opis moza, ki ima več ko pol španije v svojih rokah, pa vendar ni njen gospodar — moza, ki ni sam koval revolucije, temveč so ga šele drogi potegnili vanjo.

Opozorjamo na to, da so naša poročila in članki o državljanski vojni na španskem najbolj nepristranski. Prav tako bo tudi

Življenska povest

generala Franca obdelana strogo objektivno, ker se »Družinski tednik« zaveda, da le s pravo nepristranostjo služi svojim čitateljem.

Pazite na našo prihodnjo številko!

bodo delniško glavnik zvišale s 15 na 60 milijonov frankov. Družba nove glavnice ne potrebuje, saj so njena razpoložljiva sredstva ogromna; verjetno je, da misli z zvišanjem glavnice svoje ogromne dobičke razdeliti na večje število delnic.

■ Strašne posledice neprimerne hudomušnosti. 20letnega Mirka Janoševića iz okolice Banjaluke so tovariši kaj radi dražili zaradi njegove plašljivosti. Vedeli so, da se posebno boji miši in podgan, in tako so mu v neumni šali vtaknili miš za ušesce, medtem ko je spal. Fant se je zbudil in ves iz sebe od strahu zdiral po sobi, se zaletel v peč in zvrnil nase lonec kropla. Opekel se je in od vsega preostanega strahu — zblaznel.

■ Demonstracije v Zagrebu. V nedeljo popoldne so frankovci priredili po mestu hrupne demonstracije. Policija ni posegla vmeš, ker je bil naslop bolj ali manj neoprijatljiv, za primer večjih protizidovskih izgrediv pa je odšlo v okolico univerze 50 policistov. Protizidovske demonstracije so bile izraz bojeve razdraženosti ob volitvah v akademsko društva na univerzi. Lista HSS, ki so jo podprli komunistični in židovski dijaki, je s 180 glasovi zmaga nad listo frankovcev, ki so na medicinski fakulteti dobili le 155 glasov.

■ Smrti v vodnjaku. Tragično je umrla prevzitarica Ana Renkova iz Jarš. S škafom je zajemala vodo iz vodnjaka, pri tem zgubila ravnotežje in padla v vodnjak. Pabila se je tako hudo, da je bila vsaka pomoč zaman.

■ Prihodnje leto prične obratovati »Persik« v svoji novi tovarnici na Sp. Lanovžu pri Celju. Tovarna bo iz železobetona in bo že letos pod streho; gradi jo podjetje inž. Dedeka v Ljubljani.

■ 1. dec. — časnikarski koncert na Taboru. Kakor vsako leto bo tudi letos v proslavo zedinjenja 1. dec. tradicionalni časnikarski koncert v veliki dvorani na Taboru. Spored bo pisan in izbran, po koncertu bo pa v vseh prostorih na Taboru prosta zabava s plesom. Čisti dobiček prireditve je namenjen pokojniškemu skladu slovenskih žurnalistov.

HERSAN čaj

Vam bo pripomogel, da spet dosežete zdravje s pomočjo zdravilnih svojstev, ki jih vsebujejo rastline. — Ne bodite sovražnik samemu sebi! — Boletine v prehodnih letih in pri mesečnem perilu (menstruaciji) Vam bo ublažil HERSAN čaj. — Ali ste debelusi? — Ali hočete postati vitki? — Potem pijte HERSAN čaj! — Zakaj bi trpeli za revmatizmom in putiko (gintom), če to ni potrebno. — HERSAN čaj je sredstvo, ki more olajšati Vaše boletine. — HERSAN čaj pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (zlati žili). — Ali res ne veste, da je HERSAN čaj dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

HERSAN čaj dobite samo v originalnih ovitkih v vseh lekarnah. — Zatevajte brezplačno brošuro in vzorec pri:

»Radiosan« Zagreb
DUKLJANINOVA UL. 1

Pariške dogodivščine

Turek v ženitni posredovalnici

Povest o lažni kontesi, o nevesti, ki se je po nepotrebnem zaljubila, in o naivnem ženinu z Jutrovega

n. I. Pariz, nov.

»S tem Turkom se ne smete poročiti!« je dejala kontesa de Maupinova gospodični Odetti Longennierjevi. »Še leta in leta lahko imenitno služite, s poroko bi pa samo škodo trpeli.«

Vsi ugovori gospodične Odette, da Turka res ljubi, da je res zal fant, da ima denar, in še druge take reči, niso nič zalegli. Kontesa je rekla ne — in tako je ostalo!

Dama, ki je tako govorila, ni bila morda kakšna filmska ravnateljica, ki bi odsvetovala svoji »zvezdic« poroko, temveč prav navadna ženitvena posredovalka.

Zakaj je bil tak pogovor sploh potreben — med posredovalko in stranko — nam pove sodna razprava, ki se je te dni vršila pred nekim pariškim sodiščem.

Bogat Turek išče ženo

Bogos Nuroglu efendi iz Bruse živi že več let v Parizu. Bančni uradnik je in čeden fant, žene pa vendar ne more najti. Ali ga ni nobena marala, ali je bil preneroden? Ne vemo. Le toliko je gotovo, da se je nazadnje zašel v ženitveno posredovalnico. Z zaupanjem se je obrnil do kontese de Maupinove, lastnice posredovalnice, menedžerka de Maupinova kontesa imela tudi zlahtne neveste na razpolago. Brez premisleka je plačal 250 frankov vpisnine in naposled obljubil, da bo posredovalki izplačal tudi 5 odstotkov od dote svoje bodoče neveste. Dama mu je sereda prisegala, da posreduje samo ženitve z bogatimi nevestami.

Minerali so dnevi in nekega dne je kontesa res povabila svojega turškega klienta k sebi, da ga seznaní s srčkano gospodično Odetto Longennierjevo. Mladi Turek je bil navdušen; saj je kazalo, da se mu bodo vse njegove sanje uresničile. Že čez teden dni se je zaročil — in bil je kajpak najsmrečnejši ženin vesoljnega Pariza. Tudi nevestini starši so mu na moč ugajali, saj so se zdeli imenitni in prijazni. Kmalu je srečni Turek izvedel, da bo imela nevesta 100.000 frankov dote. Brž je stekel h kontesi in ji izplačal 5000 frankov kot dogovorjeni odstotek od dote.

»Ali nevesti ne boste kupili prstana?« je vprašala zlahtna posredovalka nadobudnega ženina.

»Saj res, se spomnil sem nisem. Preprijazni ste. Res na vse mislite!« je ves srečen dejal Turek, in toliko da ni objel prikupe kontese.

Posredovalka je brž izrabila njegovo navdušenje in mu ponudila v na-

kup po zelo ugodni ceni prekrasen prstan.

Nevesta je bila očarana, zakaj dragotina ji je bila na moč vsč.

Vse kar je za ženitev potrebno, je naš junak uredil, toda mlada nevesta je našla zmerom novih vzrokov, da je s poroko odlašala — dokler mu ni lepega dne priznala, da se sploh ne misli poročiti.

Pretekana sleparija

Globlji vzroki tega nenadnega prevrata so prišli šele na sodnijski dan. Kontesa ni bila kontesa, temveč navadna pustolovka iz Hanoja v Indokini, s pustolovnim imenom se je pa pisala za Espinasso. Gospodična Odetta Longennierova je bila prav za prav gospodična Mavetova, njena starša pa gledališka igralca. Oče in mati nista bila njena oče in mati, temveč samo najeta igralca, ki sta igrala vlogo staršev.

Espinassa in Mavetova sta takšno komedijo že večkrat ponovili in sta si kajpak zmerom pošteno delili dobiček. Tudi kupnina za prstan je šla v mošnjček obeh, povrhu pa prstan še nič vreden ni bil. Gospodična Odetta ni prstana nikoli vrnila svoji spletkarski tovarišici — zato ji ima pa še deset doma v skrinji. Pri tem poslednjem, pri desetem torej, se je Odetti zdelo, da je sleparjenja dovolj, zakaj s Turkom se je hotela zares poročiti. Vse akupaj je pokvarila smola. Posredovalka ni marala izgubiti svoje zveste pomočnice, zato ji je zagrozila, da jo bo prijavila sodišču. Naposled sta se gledališka igralca posegla v stvar, ker za vlogo staršev nista dobila poštene plače. Napravila sta poštni škandal — in tako so zvedela oblata o nečednem početju kontese de Maupinove.

Srečen konec mogoč...

Pri razpravi je bil za pričo kajpada tudi Bogos Nuroglu efendi, pa ne morda zato, da bi terjal odškodnino, temveč zato, da bi izvedel vso resnico. Zdal ko vse ve, ko je prepričan, da je Odetta samo žrtev sleparske kontese, ko je slišal, kako je gospodična Odetta pred sodnikom z žalostjo v očeh pripovedovala, da bi rada zares postala njegova žena, da je prelomila besedo samo zaradi posredovalkinih groženj — zdaj bi se efendi prav zares rad poročil z njo —

— če se le ne bo dotlej ohladil, ko bo lepa Odetta spet na prostem. Kajti zdaj pojde najprej za nekaj mesecev sedet.

Razgled po svetu

Nadaljevanje s 1. strani

hoče še več Kitajske in kosa Sibirije. To je tisto, kar jim pri Rusih ne gre v račun, ne toliko boljše: vizem: če bi carji vladali, bi peli isto pesem, le z drugim besedilom.

Prav. Samo s stališča nas ne prizadeti Evropejci je toliko dinamike za par stopinj preveč. Ker se bojimo, da bi po tuji krivdi lepega dne ne postali prizadeti. Takšno politično stališče je sicer hudo sebično, zato je pa pošteno in edino zveljavno v sedanjih občni politični zmedbi, ko se i dinamika i statika trudi, kdo bo lepše postavil pojme na glavo.

Ossietzky dobil Nobelovo mirovno nagrado

Pač najlepše zadoščanje za prestano trpljenje je dobil nemški pisatelj in publicist Karl Ossietzky: Nobelov odbor mu je podelil mirovno nagrado.

Ossietzky je bil pred Hitlerjevim nastopom zagrižen borec za mir. Zato so ga takoj po zagospodovanju narodnih socialistov internirali v koncentracijski taborišču, češ da je mož nevaren domovini. Naši bralci se morda spomnijo nelegale napada, ki si ga je privoščil nanj proslavljeni pisatelj Knut Hamsun.

Afera Salengro

je dvignila zadnje tedne na Francoskem mnogo prahu. Sovinistični desničarski tednik »Gringoire« je brezobzirno napadel notranjega ministra, češ da je v vojni dezertiral k Nemcem. Zadeva je dozorela tako daleč, da je predsednik vlade Leon Blum odredil disciplinarno preiskavo. Vodil jo je sam general Gamelin, šef francoskega generalnega štaba. Preiskava je dognala, da so obdolžitve obrekovalcev neutemeljene; predprejšnjo soboto je nato še poslanska zbornica s 421 proti 63 glasovom odo-

brila poročilo preiskovalne komisije. Značilno je, da je za to poročilo, torej za obtoženega ministra, glasovala tudi večina desničarskih poslancev — pač najboljši dokaz, da se niso strinjali z obrekovalno gonjo njegovih političnih nasprotnikov.

Tri dni nato so našli ministra Salengroja mrtvega v njegovem stanovanju v Lillu, kjer je bil župan. Dobil je bil sicer zadoščanje, toda za njegove živce je bila obrekovna gonja le prehuda; ni je mogel prebiti. V nedeljo so ministra pokopali v Lillu; za pogrebom je šlo pol milijona ljudi.

Salengrojeva zasluga je, da je letošnje poletje, v času najhujših stavk, brez prelivanja krvi uredil vsa pereča socialna vprašanja, uzakonil 40urni tednik in zagotovil delavstvu plačane dopuste.

Observer

Kako odvadite alkoholika neopazno od pijače

Vam pove jugoslovanska izdaja knjige dr. Irvinga, člana društva za uničevanje alkoholizma. Navesti in recepti domačih sredstev za družine, ki hočejo svoje neopazno odvaditi pijanstva. Dr. Irving ni trgovec in nikdar ne prodaja. Knjigo razpošilja zgolj iz človekoljubnosti

brezplačno

Pišite v svoji materinščini in priložite za poštnino dva mednarodna kupona za odgovor, ki jih dobite na vsaki pošti po din 6.— (šest). Nicasar drugega ne plačate, tudi carine ne.

Naslov:

Société pr. le combat de l'alcool, dep. 60. Dr. Austin Irving, B. P. 32, Paris — X. (Na pisma v Pariz nalepite znamko za din 4.—.)

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremtja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrší vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holanđiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst: Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Novodobna pravljica

Kratka je bila idila...

Ljubezenski roman med arabsko princeso in mladim hotelskim vratarjem — in njegov neveseli konec

n. o. D. Atene, nov.

V nekem hotelu na otoku Rodu sta se srečala nekoč ljubka deklica in lep mladenič. Ona je stanovala v razkošnem stanovanju, on v nekakšni luknji za vrati. Njej je bilo ime Esa, njemu Anastazij Haralambi. Zdelo se je, da ju vse loči: njun socialni položaj, njuna narodnost, njune denarne razmere in vsa ta nadstropja med njem in njegovim stanovanjem. Toda okoli njiju je bedela največja stvarjalna in nagajiva: pomlad. Pomlad in njen nežni šepet, njene sladkosti, njena toplota, pomlad in z njo ves njen opojni čar.

Nikoli še ni bila pomlad na otoku tako prelesta. Kakor da bi vzbrstel ves otok, kakor da bi plahe mimore s svojo opojno vonjavo, sinje morje s svojim enakomernim pljuskanjem in lahni ljubkajoči vetrič nalašč mešali glavo poštenim ljudem.

In prišlo je, kar je moralo priti. Princesa se je do ušes zaljubila v mladega vratarja. Anastazij pri tem niti dosti besede ni imel. Saj tudi ni nikoli sanjal o tako čudoviti prigodi. In dva zaljubljena mlada človeka sta se sprehajala po dolgi obrežni promenadi, sestajala ob mesečini, obiskovala skrivnostne otoške razvaline in si šepetala tisoč neumnih, sladkih besed, kakor vsi zaljubljeni.

In tako ni dolgo trajalo, ko je edini na otoku izhajajoči listič prinesel novo ekorajšnji poroki njene kraljevske visokosti Esi iz Iraka s prikupnim hotelskim vratarjem...

Poroka kakor v pravljici...

In čez par dni? Kakšna bomba za svetovno časopisje! In kakšno presenečenje šele v kraljevski palači v Bagdadu! Le pomislite: hčerka samega kralja Fejzala naj vzame navadnega slugo! Gazi I. se je silno razjezil in je poslal svoji sestri strogo ukaz in ji zabijal, da se nima z nikomer močiti. A kaj pomaga vsak boji proti veliki ljubezni? Sploh sta se bila mlada dva medtem že poročila in zdaj se je princesa Esa imenovala le še gospa Haralambijeva. Kralj, njen brat ni imel več kaj pripomniti. Pač! Sporočil je, da poroke ne prizna in da sestro izključi iz kraljevske rodbine. To je pomembno izjavo vseh dohodkov. A kaj bi tisto — saj se nista poročila iz ljubezni! Mlado ženo denarne knjigi niso ničeno, njeno nebo je bilo jasno in njeno srce mirno.

Ko sta porabila že skoraj ves njen denar, sta si najela skromno stanova-

nje v Kairu. Predsobje, dve sobici, kuhinja... Idealno gnezdo za zaljubljenca. Esa je bila v devetih nebesih. Anastazij je pa menil, da se stvari ne sučejo prav. Saj ni vzel potomke kraljev zato, da bi še dalje živel prejšnje skromno življenje!

Dober začetek, slab konec...

Namignil je svoji ženi, da bi se bilo morda bolje pobotati z dvorom. »Nec je zviška odvrnila princesa. V Bagdadu sicer še niso obupali, da se ne bi ptičica vrnila v ptičnico. Toda kralj bo vrnitev dovolil le pod enim pogojem: princesa se ima ločiti, toda brez sleherne denarne odškodnine tistemu »individu«.

To pot je bil pa nekdanji vratar, ki je visokostno odklonil: »Nec!

In so se začeli prvi prepirčki morganatičnih zakonov.

Denar je vsake ljubezni. Gospod Anastazij Haralambi si je želel bogastva, a gospa Esa Haralambijeva je bila menda kar zadovoljna s svojo ubožno idilo.

»Palače in eleganten avto...« je sanjal nekdanji sluga.

»S slamo krita kočja in ljubeče srce...« je sanjala princesa.

Gospodinjstvo je začelo šepati.

Anastaziju se je zdajci nova misel zableskala. Ker ni bilo odgovora iz Bagdada, je sklenil iti k filmu. Iz te romantične poroke bi se dal narediti film, si je dejal, in tak je postal njegov sklep in namen. Neki ameriški filmski mogotnik, ki se je bil seznanil z njim, je bil koj za to, zahteval je le, da igra glavno vlogo sam Anastazij in njegova žena. Plačilo ne bi bilo slabo: 150.000 dolarjev.

Nekdanji vratar je ponudbo z obema rokama sprejel.

Toda pri nekdanji princesi je zavel drug vetrič. Ponosna Esa ni marala živeti na rovaš svoje ljubezni.

Ker ni nihče odnehal, je kajpada prišlo do popolnega preloma.

Pred dobrim tednom sta se zakonca razšla. Zadeva je pred kairskim sodiščem in je pričakovati ločitve.

Uboga princesa pretaka zdaj bridke solze v stanovanju svojih sanj, zato si pa kralj Gazi I. zadovoljno mane roke. Anastazij se pripravljaja na odhod v Hollywood, kjer dela zanj že velikansko reklamo. Ker je čedne zunanosti, je trdno prepričan, da ne bo dolgo, ko bo zasijal kot zvezda prvega reda na hollywoodskem filmskem nebu.

Dvoboj med levom in bikom

(n.) Johannesburg, sept. — Na nekem dvorišču pri Johannesburgu v Južni Afriki je čuvalo več otrok gospodarjevo živino. Zdajci je planil med nič hudega ne sluteče otroke velik lev in z enim samim udarcem s šapo podrl nekega dečka na tla. Otroci so se z vikom in krikom raztepli na vse strani. Toda še preden je mogel kdo prihiteti na pomoč in še preden je lev utegnil dečka razmesariti, se je zgodilo nekaj posebnega. Najmočnejši bik, poglavar črede in ljubljeneček otrok, se je pognal s sklonjeno glavo proti levu in ga izzval na boj. Vnel se je strašen boj, a naposled se je biku posrečilo, da se je leva otresel, in zver je krvaveča zbežala z bojišča.

Tako je bil rešil otroka zanesljive smrti; razen strahu in nedolžne praske, ki jo je dobil od leve šape, se mu namreč ni hudega pripetilo.

Dobro vzgojeni psi

n. New York, novembra. — Odlični Newyorčani pošiljajo svoje pse v poseben penzionat. V Združenih državah rasejo zadnji čas taki penzionati iz tal ko gobe po dežju.

V »zavodu za lepo pasje vedenje« se cučki uče pasjega pontona. Dober pes ne sme biti vsiljiv, ne sme molodovati za kosti, ne lajati in bevskati, skratka biti mora vedno priden in dostojen.

Ali se ubogi štirinožci nauče tudi, kako si obrišejo tačice pred vstopom v stanovanje, in kako si po obedu s prtičem obrišejo umazani gobček, tega žal nismo mogli izvedeti.

Vztrajni popotnik

n. I. Kairo, nov. — V Kairo je prišel sudanski črnc Soliman Kader, da bi se osebno pritožil na ministrstvo. Možak je prišel iz 2000 kilometrov oddaljene vasi Abu-Hamada v Sudanu, ker mu je tam neki upravni uradnik krutil njegove posestne pravice. Zbal se je, da njegova pismena pritožba na višjem mestu ne bo nič zalegla, zato jo je sam mahnil v Kairo, hotel v

ministrstvu samem pospešiti ureditev svoje zadeve.

Ker revež ni imel denarja, je moral seveda peš na pot. Pet dolgih mesecev jo je vztrajno rezal ob Nilu, dokler ni naposled prišel v Kairo, kajpak prepričan, da bo našel svojo pravico.

Kaj je ženskam mar...

Zaprte oči in napišite na listič papirja vse tiste stvari, ki vas najbolj zanimajo. Potem te vrstice prečitajte. Škotski psiholog Bruce je sestavil o tem nekako razpredelnico, potem ko je temeljito izprašal vest svojim rojakom.

Za te stvari se zanimajo ženske od 21 do 40 let:

1. za moške in poroko,
2. za zdravje, še bolj pa za lepoto,
3. za otroke,
4. za denar, potreben za življenje,
5. za obleko,
6. za kuhinjo in gospodinjstvo.

...in kaj moškim

Moški iste starosti so pa precej drugačni. Njim gre namreč najbolj za:

1. delo in denar, nato so na vrsti
2. ženske,
3. šport,
4. politika,
5. otroci,
6. jedca in pijača.

Pripomniti moramo, da veljajo te ugotovitve za škode. Le kje je neki ostala njih varčnost?!

V dobi devaluacij

n. T. D. Pariz, nov. — Na Elizejskih poljanah se je snoči ustavil pred velikim kinom eleganten taksi. Iz njega je stopila neka dama... zaslišalo se je prerenkanje.

Zdelo se je, da je šofer nezadovoljen, in še prav pošteno nezadovoljen... Njegova »stranka« pa menda še bolj, kajti peresa na njenem klobuku so kar frifotala, od jeze kajpada.

Temu nezadovoljstvu je dala duška cela povenjen krepkih izrazov in tudi dama — okoli 50 let je utegnila imeti — ni izbirala besed.

Zalitev je padala na žalitev, druga težja od druge.

Sit te besedne vojne je šofer strupeno zategnil:

»Kar pojdi, umazanka... devalvirana!« krepko izpljunil in pustil babnico, naj se sama dere na pločniku.

Z ženo mora v kino

n. I. New York, nov. — Ali je mož dolžan peljati svojo ženo v kino?

S tem vprašanjem se je ondan ukvarjalo neko newyorško sodišče. Žena nekega trgovca z ovraticami je zahtevala ločitev zakona, češ da jo mož zane-marja, zapostavlja in zmerja. Še celo v kino je noče peljati...

Obtoženec se je zagovarjal, da je vsak večer tako utrujen in zbit, da pač ne utegne še ženo v kino peljati. Sodnik je bil menda bolj na moževi strani, zakaj njegova razsodba je prav salomonska. Sicer je obsodil negalantnega moža, toda huda njegova obsodba pač ni: peljati bo moral svojo ženo vsaj enkrat na leto, in sicer vsakega 2. decembra v kino. Če bo po tleh žena še zmerom zahtevala ločitev, bo sodišče ponovno razpravljalo o zadevi.

Svojevrsen beg

n. I. Budimpešta, nov. — Vazilij Horan je imeniten športnik, a že nekaj časa sedi v zaporih szatmarske kaznilnice. Pretekli teden je najelo neko nogometno društvo kaznjence, da bi očistili in popravili igrišče. Ker je igrišče okrog in okrog obdano z visokim zidom, so pazniki pač zastražili samo izhode.

Med kaznjenci, ki so imeli spraviti igrišče v red, je bil tudi Horan. Tedaj je v svoje veliko veselje uzrl dolgo bambusovo palico, kakršna rabi lahko-atletom za skoke v višino. Brž je izrabil priložnost, pograbil palico, se zaletel in se ob bambusovi palici pognal čez tri metre visok zid. Pazniki ga niso mogli ujeti, zakaj Vazilij ni samo odličen skakač, temveč tudi imeniten tekač.

Zastavljeni milijonski dobiček

Milan, nov. — Neki trgovec iz Novare je zašel v denarne zadrege, pa si je moral izposoditi precejšnjo vsoto denarja. Ker ob dospelosti ni mogel dolga vrniti, je zastavil svojemu upniku državni vrednostni papir z nominalno vrednostjo tisoč lir.

Pred nekaj dnevi je bilo žrebanje in ta zastavni papir je zadel glavni dobiček — milijon lir! Ko je prišel presrečni trgovec k svojemu upniku in zahteval, naj mu vrne zastavljeni vrednostni papir, ker mu bo lahko vrnil izposojeno glavnico z dvojnimi obrestmi vred — mu upnik ni hotel izročiti vrednostnega papirja, temveč je izjavil, da ga je vzel v račun za izposojeno gotovino. Lahko si mislimo, kako se je nesrečnemu srečniku podaljšal obraz! Zabrul je par pikrih kletvic upniku v brk, potlej je pa stekel k odvetniku, da bo s tožbo izsilil vrnitev zastavljenega vrednostnega papirja.

Tople zime

(Zk) Nenavadno toplo vreme nas navdaja s skrbjo, da nam utegne kasna in trda zima skrajšati pomlad. Zgodovinski zapiski o vremenu pa pravijo, da ni zmeraj tako:

V starih letopisih beremo, da je leta 1172 v Porenju poglalo drevje že meseca januarja in so ptiči že februarja gnezdili. Tam izvemo tudi o posebnosti leta 1289, ko so ob Renu že za Božič trgali vijolice. Leta 1421 je bila zima tako mila, da je trta že

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lepe žene so v tem skrajno izbirčne

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida favorit — že deset let ljubljenec razvajenih žen.

Elida 7 Coetic — luksuzno milo, ki si ga lahko vsakdo privoščijo, posebno močnega vonja.

Elida Lanolin — posebno blago za občutljivo kožo.

Elida beli španski bezeg — omamljivega vonja.

ELIDA MILA

Ime jamči za kakovost!

marca cvetela in so bile aprila že vse črešnje zrele. Zapisano je tudi, da je bila zima leta 1572. posebno topla. Za Veliko noč 1585. je že žito zorelo. V letih 1607., 1609., 1617 in 1659. niso vsi zimo videli snega in niti slane ni bilo. To velja za vso Srednjo Evropo. Leta 1662. so si vsi ljudje prihranili kurivo, ker je bila zima tako topla, da bi bil pravi greh, če bi zakurili v peči. Prihodnja zima, leta 1663., je bila baje tudi zelo topla.

Vremenski zapiski iz 19. stoletja nam odkrivajo spet nove nenormalnosti. V letih 1807., 1821. in 1822. ni nikjer v Srednji Evropi zapadel sneg, slano so imeli pa le redkokje. Leta 1833. je najavila strahovita novoletna nevihta, prav nič drugačna kakor poletne nevihte.

Iz let 1834, 1846, 1857 in 1859 nam pričajo stari zapiski o zgodnjem zorenju sadja, o pomladanskih Božičih in o plodovitih rojstvih.

Podmornica naprodaj

London, okt. — V londonskih listih je izšel oglas, da je poceni naprodaj podmornica. Tam je pisalo, da se lahko vsakdo pogaja zanj, ponudbo pa naj naslovi kar na mornariško ministrstvo.

Vsevedi so dognali, da gre za največjo podmornico na svetu, za »X-1«, ki je nekoč bila senzacija vseh sedmih svetovnih morij. Pred desetimi leti so povzdigovali to umetnijo ladje-delske tehnike v nebo, zakaj obetali so si, da bo ta »siva podmorska pošast« nadomestila najmanj deset milih podmornic.

Stroški za podmornico so bili pošteno visoki: milijon funtov! V mornariških krogih so bili takrat prepričani, da bo Anglija zgradila še najmanj deset takih orjakov. Ostalo je pa vendar samo pri enem. Zakaj? »X-1« se ni obnesla. Ugotovili so, da je prenerodna, prevelika in se z njo ne da uspešno manevrirati, zato tudi ne pride v poštev za vojno. Več manjših podmornic je tega orjaka v vsakem oziru prekosilo. Leta 1934. je največja podmornica na svetu »X-1« poslednjič sodelovala pri veliki mornariški paradi. Podmornica je tako velika, da spraviš v njo igraje več ko sto mož, saj ima tudi več ko sto ležišč.

Zdi se, da se za to morsko pošast ne bo nihče zanimal, kvečemu kakšno podjetje za predelavo starega železa, ki jo bo bržčas tudi kupilo, razdejalo in potem porabilo v druge svrhe.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zanimivosti z vsega sveta

Pripravno novost je iznašla gospa Chiseckova iz Detroita. Sestavila je svetilko z ventilatorjem, ki poleti zrak ohlaja, pozimi pa služi za ogrevanje. Infrardeča luč ustvarja toploto, ultravijolična pa osvežuje zrak.

13 letni dirigent. Na Mozartovem koncertu, ki ga je priredila Glasbena akademija v Budimpešti, je filharmonični orkester vodil 13 letni Peter Deezyi. Mladi ušadjeni glasbenik pojde v kratkem na turnejo v Ameriko.

Reklama in varčni Američani. Da Američanom ni škoda denarja za reklamo, kaže tale statistika: V prvem polletju tega leta so izdali Američani kar 74 milijonov dolarjev za oglase v 100 največjih listih. Med oglaševalci je bilo 20 velikih industrijskih podjetij; vsako izmed njih je dalo za oglase v navedenem razdobju pol milijona dolarjev (25 milijonov din).

Šola za dolgo življenje. Je ustanovil neki pameten ali pa le prekanjen zdravnik v Oklahomi-Cityju. V šolo sprejema kandidate, ki so dopolnili vsaj 70 let. Objublja jim, da jih bo naučil, kako bodo učakali najmanj 100 let. Doslej se je prijavilo že 1000 učencev. Najstarejšemu od njih je že 112 let.

Trgovanje s mamili v Ameriki. V USA se je prepovedano trgovanje z mamili tako zelo razpaslo, da so pred kratkim napravili veliko racijo na osumljence in polovili v vsej državi 2229 trgovcev s kokainom, morfijem, opijem itd.

1.500.000 dinarjev bodo stala premožna tla, ki jih delajo v zabavišču Albert Hallu v Londonu. Na podu bo prostora za 16.000 sedežev.

Američani so iznajdljivi! V San-Franciscu moreš kupiti »beli premog«, to je premog, ki je zavrt v bel papir. Prodajalci tega premoga so vsi oblečeni v belo, da tako še bolj opozorijo kupca na prednost svoje robe; z njo si namreč prav nič ne onečediš rok.

Da spozna moža, s katerim naj bi se poročila, je Mary Denethonova iz Londona potovala 10.000 km daleč. Dopisovala je šest let z nekim gospodom v Južni Afriki, ki jo je bila tam dober teden, si je premislila, in videč, da mož ni zanj, odpotovala nazaj v London.

Briljantne ovratnice — najnovejša moda. Amsterdamske brusilnice diamantov so dobile nedavno večja naročila angleških aristokratov, katerih žene se bodo za kronanje Edvarda VIII. okrasile z briljantnimi ovratnicami. Angleže bodo v tem prav gotovo posnemali tudi bogati Američani.

Mišja in podganja nadloga v Varšavi je tako huda, da so pretekli teden priredili splošen lov na miši in podgane. Pri tej mišji raciji so morali sodelovati vsi prebivalci lepe poljske prestolnice; kdor ni hotel ali mogel, je moral plačati obutno globo.

»V kinu je najbolj nerodno to, da zamusi venomer vstajati, ko prihajajo zamušniki.«

»Prav imaš! Zato pridem jaz vselej pet minut po začetku predstave.«

(»Dagens Nyheter«, Stockholm.)

O tistih, ki jim je tveganje poklice

Le 7 jih je še ostalo...

...in nihče od tistih, ki obdružujejo njihove vrstolomnosti, ne pozna njihovega imena

n. d. I. Los Angeles, nov.

Tudi človeško življenje ima svojo stalno cenovno. Vsaj v Hollywoodu: tam namreč filmske družbe kupujejo za težke denarce najvrstolomnejše senzacije.

Ce se stvar slabo konča — potem je imel ubogi deček pač smolo. Pa saj lahko kakšen drugi vsakoči namesto njega, tudi takih se v Hollywoodu ne manjka.

Le zelo pogumni fantje, možje z železnimi živci, se upajo tvegati za vrstolomne trike. Eno sekundo traja trenutki, ki odločajo o življenju in smrti. Toda ta trenutek zahteva od človeka nadčloveško zbranost, bliskovito brzino in pred vsem mnogo, mnogo sreče.

Ce se prizor posreči, bo s to, včasih s tisoč dolarji v žepu nekaj časa lahko počital, dokler ga lačni želodec ne prisili, da nese spet svojo kožo na prodaj.

Poslednjih sedem...

Sedem takih mož je v Hollywoodu in njihova dejanja pozna ves svet, čeprav noben obiskovalec kina ne pozna njihovih imen. To je sedem slavnih znanilcev smrti, sedem velikih neznancev, sedem poslednjih, ki jih je ostalo od sto. Vsi drugi so dali življenje svojemu poklicu ali so si pa šli z uničenimi živci iskat drugačnega kruha.

Ti, ki so jih preživeli, opravljajo svoj poklic s tako drznostjo in samozavestjo, kakor da bi šlo za najnevarnejšo stvar na svetu. Na lepem se pojavijo pri filmanju, poslušajo, kaj jim bo režiser povedal, tvegajo hladnokrvno svoje življenje med dvema prizoroma in odidejo prav tako tiho in skromno, kakor so prišli.

Sprva le igra...

Najslavnejši med sedmimi je Bobby Roze. O tem stasitem, a nekam redkobesednem dečku pravijo, da ima njegovo telo več ran, kakor njegova denarnica dolarjev. Bobby je prav mnogotranek možakar, saj mu je pač večeno, na kakšen način si zloži tili, nekdo si ga bo pač gotovo... Zato je pripravljen izvršiti vsako, še tako nevarno nalogo.

Nekoč so delali pustolovski film z Južnega morja — ne v Južnem morju temveč kajpak v Kaliforniji. Junak naj bi pred bežečo tolpo domačinov splezal na drevo. Pet in dvajset metrov pod njim sumi morje. Divjaki zažgo drevo in ko se deblo nagne dovolj daleč nad vodo, naj skoči pred zasledovalci v razpenjene valove. Iz previdnosti so pa na gornjem delu drevesa pritrdili za kamero nevidno žico, da bodo z njo drevo počasi nagibali; tako bi mogel Bobby počakati pravega trenutka za svoj smrtni skok.

...in potem grozna resničnost

Toda Bobby je imel smolo. Žica se je pretrgala in na mah je bilo drevo kakor goreča plamenica. Za las, pa bi bil tudi Bobby zgorel; možje so besno vrteli kamere, na njegovem obrazu se je pa slikala smrtna groza. Z obupnim guganjem je Bobby toliko naglil drevo, da je mogel skočiti v globino. Na srečo je padel med dve črti v hipu, ko je mednjem prišel velik val. Le temu srečnemu slučaju se ima Bobby zahvaliti, da se ni na skalah razbil. Onemoglega so ga potegnili iz vode. Tistih pet sto dolarjev (25.000 dinarjev), ki jih je dobil za to življenjsko nevarno delo, je pač pošteno zaslužil.

Drugi je moral Bobby za stavo skočiti iz drevesne lokomotive. Za ta prizor so prenovili stare lokomotive z dvema vagonoma, tudi most so postavili, tako da se je sesul v trenutku, ko je najprej pridrvela lokomotiva. Bobby je moral vse prijetno vodnje stati v lokomotivi na mestu strojevodje — v trenutku ko je nastopila katastrofa, se je pa pogol 15 metrov globoke v šumečo reko. Tudi če pot je le za las ušel smrti. Honorar 750 dolarjev.

Če morski pes izgubi nagobčnik...

Celo z morskimimi psi je imel pogumni Bobby opravka. Pri nekem filmanju naj bi se boril v barenu z morskim psom, toda edino orožje, ki ga je smel imeti, je bil oster nož. Za vsak primer so morskega psa natakili nagobčnik. Toda med bojem se mu je nagobčnik izmuznil in prvi čudež je bil, da je Bobby ušel razjarjeni zverini.

Drugič spet je moral po vrvi splezati iz enega letala v drugo. Toda prvi pilot se je zmotil v razdalji in je letel tako nizko nad drugim letalom, da bi ubogeza Bobbyja kmalu pometel v globino. Tudi tu ga je rešila v zadnjem trenutku njegova prebrenost. Posnetek je bil mnogo bolj in razburiljevi, kakor sta ga bila zasnovala avtor in režiser.

Dan za dnem, mesec za mesecem stavljajo ti hollywoodski junaki svoje življenje na kocko. Raztreščijo se v gorečih letalih, pade se v drvečih avtomobilih drug proti drugemu, bore se z roparskimi živalmi in strupenimi kačami — samo početje, ki ob njem navadnega smrtnika kurja polt oblije. Izživati morajo smrt, da morejo živeti.

Možje, ki se niso bali smrti

Na urlovih strazi

DOŽIVLJAJI ANGLEŠKEGA ČASTNIKA V INDIJI

5. nadaljevanje

Zeleni turbani so pokrivali »had-žijev«, tistih mohamedancev torej, ki so že bili na prerokovem grobu v Mekki. Čepeli so na kabukihih ponijih, in najprejnih teh ponijev je bil snežnobel in na njem je sedel hudo lep fantek kakih devetih let.

Iz množice tisočih mohamedancev je vstal tisti mah, ko so se prikazali zeleni turbani, orkan navdušenja. Božjepotnike je pri priči obdala rjoveča množica in vrtnec rjavih, umazanih rok je silil k njim, da bi se vsaj roba njihovih oblaci dotaknili in bili tako deležni blagoslova.

V manj ko dveh minutah je bil dohod na sedlo zadelan. Nihče ni mogel več noter in nihče ni mogel več ven. Iz daljave si alšal z vzhodne in zahodne strani srdite krike karavan, ki se niso mogle več premakniti z mesta.

Iz rumenordeče megle se je nadomoma izvil neki jezdec, ki se je vedel ko norec. Spoznal sem nesrečnega stotnika kajberske policije; mož se je zaman trudil, da bi razvozlat ogromni kloščič.

»Radoveden sem, kako jih bo užgal,« je zamrmal Binns in mi smo mu prikimali.

Od vseh strani so pritekli postavni kazadarji in se vrhli ko bešne ščuke v vrvež. Toda videli smo, da se je njihovo rjovenje razgubilo in da so se njihovega žuganja smejali. Opljuvati so jih in jih obsuli s plazovi umazanih peskov.

Mi, zgoraj na zavarovani planoti, se nismo mogli otresti nekakšnega občutka škodoželjnosti, in čeprav to ni bilo prav tovariško, smo vendar imeli svoje veselje.

Polkovnik Strong je zdajci vstal. Imel je preteto dober čut za situacijo. Samo naš dojenček, poročnik Hardcastle se je začudil, ko je kakor iz vedrega zagrnelo povelje: »Napreji!«

»Dobro se bržčas to ne bo končalo,« je zagodel in Binns in jaz sva mu pritrdila.

S takimi zadevščinami smo se kolikor mogoče malo počeli. Mi smo bili vendar bojna stotinja ne pa karavanska policija.

Rekel sem že, da jo bomo morali mahitati čez karavansko cesto, in res smo se ustopili v strnjeno vrsto, da si utremo pot skozi nepopisni vrvež.

Sicer pa, kakor sem rekel, smo se hoteli ogniti slehernemu, tudi najmanjšemu spopadu. Prvič ni bila naša naloga taka, da bi pristigli ušesa histrično podivjani množici, in drugič smo vedeli, da pomeni vsak zelen turban prav toliko sodov smodnika, ki utegnejo spričo še tako neznatnega povoda zleteti v zrak. Da bi Angliji pripravili kakršno koli nevarnost, če ni bila ravno neizogibna, nam pa kajpada tudi ne bi šlo v račun.

A tudi brez našega vmešavanja je postal prizor čedalje bolj divji in razburiljevi. Oblaki prahu so se dvigali čedalje višje in zdelo se je, kakor da se prešerno pridružujejo splošni zmešnjavi. Vpitje tisočih grl se je tako priostroilo, da nismo slišali več lastne besede. Kriki so postajali čedalje strastnejši in hudobnejši.

Komaj smo vkorakali kakšnih deset metrov med množico, se je že pričel ples. Binns, stopajoč spet tik mene, mi je prikimal, zapotegnul obraz v strahotno spako in si podjetno zategnil pas višje na trebuh. Sleherni hrup je bil kakor nalašč po njegovi želji.

Sam vrag si ga vedi, kaj je bilo s policijo. Ali je kaj rabila svoje pravne pendreke ali ne? Do tistega trenutka smo videli samo stražnike, ki so se valjali po tleh in ki so jih pretepali. Nad njimi smo opazili grozotne rjoveče množice muslimanov s košatimi vihrajočimi rokavi, in v njihovih rjavih rokavi zakrivilje nože.

In takrat so padli v naši stotnji prvi ranjeni. Vse se je zgodilo tako bliskovito, da sva se morala celó Binns in jaz, ki resda nisva bila ne-

rodna v takih situacijah, prav pošteno strezniti, preden sva razumela, kaj se dogaja.

Polkovnik, korakač dotlej tik pred nama, je bil zdajci obkrožen s kopico teh rjovečih zverih, in ker sem visoko drevo in daleč vidim, sem opazil, da je eden izmed lopovov dvignil nož za njegovim hrbtom.

Ni bilo mogoče, da bi mu priskočil takoj na pomoč. Zato sem pa tisti mah zagnal naš kuramski krik. In ta krik je bil tako mogočen, da bi prevpil tisoč rjovečih zlojev. Sestavljen je bil iz živih lokomotive v predoru, pa dretja kopice pijanih mornarjev in orlovskega napadalnega krika. Neznansko težko se ga naučiš! Rabil nam je za spoznavanje v nočeh in za geslo, včasih smo ga pa zagnali tudi iz голе objestnosti in častniški kazni.

Naši mladi poročniki so se ga morali pošteno učiti, in kadar so ga prvič neoporečno znali, so bili ponosnejši na to pridobitev kakor na kakršno koli odlikovanje.

Ta krik sem torej zagnal — in menda mi ni treba posebej pribiti, da sem ga po vseh pravih zagnal. Pri priči so se ko strele obrnili vsi vojaki v bližini in tudi polkovnik se je obrnil na petah, a tega mu ni bilo več treba.

Muslimanu, ki je bil zahrbtno dvignil nož, je bilo že v prihodnji sekundi žal, zakaj ko divje mačke se je vrlo nanj pet nazih vojakov in precej nato sta mu obe roki viseli mlahavo ob boku. Obe roki so mu — žal mi je, da moram to tudi občutljivim ljudem povedati — dobesedno izvinili.

Mož je kričnil od bolečin in takrat se je zdelo, kakor da se je šele odpril pravi pekel. Toda ni se jim več posrečilo, da bi se znesli nad nami. Kadar je zgrabila kuramska stotinja, je bila vsaka neredna zadeva kmalu v redu.

Kričanje se je pleglo. Vik in krik je ponehal. Čedalje več muslimanov se je splazilo vstran in se pokojno vleglo na zemljo, ogledujoč si svoje bunke in rane. Njihove žene so stekle po vodo in obveze.

Ponosen sem bil na stotnijo. V velikem krogu so stali naši vojaki z nasajenimi bajoneti, mirno ko kipi iz brena, in si z baršunastotennimi očmi drzno ogledovali spremenjeni prizor.

In tedaj smo opazili nekaj čudnega: božjepotniki iz Meke so mirno nadaljevali svojo pot. Zdelo se je, da se niti enemu izmed njih ni skrivil las, in njihovi zeleni turbani so bili brezmadežni ko prej. Niti eden izmed njih ni imel pege. Jezdili so mirno dalje; kakor da se ne bi bilo nič zgodilo. Dečka so imeli v sredi. Lenivo so stopleali njihovi ponji po prahu in vsa sveta karavana je kmalu izginila za skalnatim previsom.

Spet smo se obrnili k prizorišču boja. Takšni nenadni pretepi nam niso delali kve ve kakšnih skrbi. Ranjenec smo imeli prav malo. Polkovnik Strong je bil pa vendar nekam nasajen zaradi neprijetne zadeve. Dal je poklicati stotnika karavanske policije.

Mož, domačinski častnik, lep, ko jelka rasel velikani zrelih let, je bil storil vse kar je mogel. Po temnem obrazu mu je curjal pot, uniformo je imel raztrgano in z leve roke je kraval. Z nemirnim pogledom je zrl polkovniku v oči in po vsej njegovi drži si spoznal, da ga je sram.

»Vidiš,« je dejal polkovnik, »natančno eno minuto prepozno si zgrabil. Paziti moraš, kdaj začneš oči zavijati. Takrat jim moraš biti že za tilnikom. Sicer pa: ti in tvoji ljudje so se hrabro vedli; povedal bom to tvojim starešinam.«

Možak se je vzravnil in obraz mu je zasijal.

»Sahib polkovnik,« je zajeljal, »vse se je zgodilo tako nepričakova-

no. Toda v prihodnje bomo večji hudiči, to vam obljubim.«

No, mi si žal nismo več utegnili ogledati te »večje hudiče« karavanske policije pri prihodnjem spopadu. Imeli smo važnejšo nalogo.

Ko smo se — nadaljevalje svojo pot — menili o priodi, je dejal Binns:

»Veseli me, da mi pritrjujete, gospod Strong. Fanatizem, ki smo mu bili pravkar priča, je bil za nekoliko stopenj vročnejši kakor sicer v takšnih primerih. Obsejanejši ko sicer. In tudi neprevidejši. Zadovoljen sem, da ste tudi vi vojaki to opazili. Za tem se namreč nekaj skriva, gospodje. Kaj se skriva za tem, nu da...«

Stavka ni skončal, toda vsi smo vedeli, kaj se za tem skriva.

Najprej smo jedrno odrinili v Pešavar. Tam smo oddali naše ranjene in zvečer smo sedeli v naši pivnici in praznili kozarce.

»Zdaj bi pa ne bilo nápak,« je menil polkovnik, »če bi za šalo skušali dognati, kaj je prav za prav z drobecim, srčkanim fantkom, ki so ga božjepotniki iz Meke imeli s seboj!«

Da, fantek!

Vsak izmed nas je mislil nanj. Na poti je bil glavni junak našega pogovora.

»Imenitno!« je dejal Binns in si zategnil pas, »podpišem z obema rokama.«

Polkovnik Strong ga je očitaloče pogledal.

»Vi, Binns,« je polje dejal, »kje je le to zapisano, da vas moramo povsod vzeti s seboj? Prav tako se vedete, ko da bi bili pri nas angažirani, ali kako že vi, kar vas je učenih trgovcev, temu pravite. Ali nimate nobenega pametnejšega opravlja?«

»Pametnejšega?« se je zasmejal Binns. »Za enkrat sploh nimam oprave. Torej kdaj odrinemo noč?«

»Na zdravje, Binns,« je menil polkovnik Strong in oba robateža sta se drug drugemu bratovsko nasmehnila.

Kakopak smo vedeli, kje bomo lahko kaj izvedeli o tej zadevi in bržčas še kaj o našem prijatelju Lenhazu, ki je bil s svojo prelepo mlado damo seveda že zdavnaj pred našim prihodom izginil iz skalnate trdnjave.

Kajpak — samo v domačinskem okraju! Tam, kjer se shajajo karavane. Vse karavane z azijske planote se tam shajajo. Evropeci niso prihajali nikoli v bazar. Tam niso ničesar izgubili in tam jih tudi nihče maral ni. Bazar je bil pravo mohamedansko svetišče. In Evropeci, ki je vendarle svetel tjakaj — nu, marsikakšno povestico so si pripovedovali o teh lahko-miselnih ljudeh. Toda teh povestic niso mogli nikoli sami pripovedovati.

Po večerji smo najprej obiskali naše ranjene v bolnišnici. Počutili so se imenitno. Eden izmed njih se je dobesedno vzravnil pod snežnobelo rjuho od nepopisnega ponosa, ko ga je polkovnik povisal v podčastnika. Ker je bil eden izmed naših najdrzejših fantov, ki je samo včasih, kadar smo živeli v dolgočasni garniziji in se ni nič zgodilo, skočil čez plot in zato sedel več v zaporu ko v vojašnici... je bilo to polkovnikovo dejanje njegovi pravičnosti in velikodušnosti še posebno v čast.

Potlej smo se odpeljali v naše stanovanje, da se preoblečemo. Predlagal sem, da vzamemo tudi našega poročnika Hardcastle s seboj. Bil je eden izmed tistih mlečnozobih častnikov, ki so jih sveže ko maslen kruh poslali iz Anglije — z rdečimi lili, v elegantni uniformi, z osje tankim pasom, s predrznimi brčicami in z blaženo nevednostjo. Sicer pa, kar se bojevitosti srca tiče, so bili ti fantje celi možje.

Dolje prihodnje

Vprašanje

Novela

Napisal B. Windt

Z vprašujočim pogledom iznad očal je mr. Pliggs pazno premočil obiskovalca.

»Zelite?« je vprašal.

»Vaš oglas me je spodbudil,« je nekam v zadregi povedal Tom Berky, srednje velik, mlad mož, drobneja ozkega obraza.

»Tako, tako, moj oglas ste torej brali,« je menil mr. Pliggs. »Dovolite, ali ste učitelj?«

»Ne, študent sem še,« je pojasnil Tom Berky, »vendar sem bil že leto dni domači učitelj v Berkylvem kolegiju.«

Mr. Pliggs si je malomarno prižgal havanko.

»Veste, domačega učitelja potrebujem za svoja dva sinova. Jimmy je osem let star, Tery jih pa šteje že devet. Oba pa kar koprni po učenosti in sta radovedna kar se le da. Posebno rada pa zastavlja vprašanja. Iščem zato bistrega, izobraženega gospoda, ki bo na vsa vprašanja odgovarjal hitro in pametno.«

Tom Berky je prikimal. »Razumem, vsa pouk naj sestoji iz vprašanj in odgovorov.«

Mr. Pliggs se je preudarjačo naslonil na mehki naslanjač in pulnil dvakrat, trikrat dim v zrak. »Mislite torej, da bi bili za to sposobni?«

»Zanesite se, gospod Pliggs!«

»Upam da ga ni znanstvenega področja, ki bi ne obvladali? In poleg tega morate biti evedda pripravljani na raznovrstna vprašanja iz vsakdanjega življenja. Maja otroka sta radovedna paglavca, ki bočeta vedeli vse, pa prav vse. Vaša naloga bo pa, da jima daste na vsako vprašanje odgovor, in to seveda brez obotavljanja. Odgovore morate tako nekako kar iz rokava stresati.«

»Nič se ne bojte, gospod Pliggs, boste videli, da bom izvršil svojo nalogo res v vaše zadovoljstvo.«

Mr. Pliggs ga je živo preletel od nog do glave. »Če se boste postavili,« je rekel in odprl pepel s smotke, »bosta lahko dolgo ostali pri meni v službi.«

Ka sta se pogovorila še glede plače, je mister Pliggs naročil: »Jutri torej, mladi mož, popoldne ob treh.«

Prihodnji dan ob treh se je Tom Berky oglašil na dom svojih dveh gojencev. Jimmy in Tery sta ga že težko čakala in sta ga radovedno in natanko ogledovala, ko je sedel za mizo njima nasproti. Tom Berky je vzel iz torbe majhen žepni leksikon in ga je iz previdnosti položil predse na mizo. Nekaj časa so molčali vsi trije. Prvi je učitelj presekala molk. »V Afriki je mnogo divjih živali,« je rekel učeno in čakal vprašanj v tej smeri.

Toda dečka se za to sploh nista zanimala.

»Koliko časa živite tukaj?« je vprašal Jimmy.

»Tri leta,« je odgovoril Tom Berky prenežečno.

»Zakaj ste tu?« je vprašal Tery.

»Ker tu študiram.«

»Zakaj študirate?« sta skoraj v isti sapi vprašala gojenca in napeto opazovala učitelja.

»Ker hočem napraviti skušnjo,« je bil odgovor mladega moža.

»Zakaj hočete napraviti skušnjo?«

»Ker hočem postati odvetnik.«

»Zakaj hočete postati odvetnik?« je vprašal Jimmy hitreje ko bratec.

Tom Berky je nekaj časa premišljal, nato je pa odgovoril: »Ker hočem izvrševati prakso.« A že je pohitel Tery z vprašanjem: »Zakaj pa hočete izvrševati prakso?«

Tom Berky je zmedeno pogledal vprašalca. V očeh mu je zaigral premišljuje izraz.

»Zakaj hočete izvrševati prakso?« je ponovil Jimmy bratovo vprašanje.

Mladi mož se je zdrznil iz razmišljanja. Počasi, kakor bi tehtal vsako besedo, je odgovoril:

»Ker si hočem zaslužiti denarja.«

»Zakaj si hočete zaslužiti denarja?«

Tomove črte so trzile v začudenju in bebasto je zastrmel predse. Nekaj časa je svoja gojenja je gledal, nato je pa odgovoril: »Denar moram zaslužiti, če hočem živeti.«

»Zakaj hočete živeti?« sta Jimmy in Tery kar hkratu vprašala in iz oči, ki sta jih upirala v učitelja, je žarelo veliko pričakovanje.

Tom Berky je lovil sapo. »Ker moram živeti.«

»Zakaj pa morate živeti?« se je glasilo naslednje vprašanje.

Učitelj je premeril svoja učenca s sovražnim pogledom. »Zato,« je začel z vdihom in v zadregi obstal, »zato, ker... nisem mrtev.«

Brez pomišljanja je vprašal Jimmy: »In zakaj niste mrtvi?«

»Ker živim,« je odgovoril Tom obupano.

»Zakaj živite?« sta vprašala oba v en glas.

Nadaljevanje na str. 5 pod črto

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima naravno vse, ki bolehalo na astmi, katarju na pljučih, zastarelem kašlju, zaslužanju, dolgotrajni hripavosti in hripi, pa doslej niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas

popolnoma brezplačno knjigo s slikami,

izpod peresa gosp. dr. med. Guttman, bivšega šef-zdravnika v zavodu za finančnuro, o temi »Ali so pljučne bolezni ozdravljive?« Da omogočimo vsakemu takemu bolniku, da spozna vrsto svoje bolezni, smo se odločili v interesu splošnega blaga, odposlati to knjigo na zahtevo popolnoma za-astonj in poštino prosto. Napisati je samo dopisnice (frankirano z Din 175) in jo odposlati na

PUHLMANN & Co., BERLIN 596 Müggelstrasse Nr. 25-25 a

Odobreno od ministrstva socialne politike, san. odelenje S. br. 2416 od 12. XII. 1933

Se nekaj besed o „hecanju“

Saj ni tako hudo!

Zabavno-resna razprava o laži in njeni škodljivosti

Spoštovani gospod Haka!

Gotovo boste tako ljubeznivi, da boste se moje skromno mnenje priobčili v poglavju o lažanju. Moje mnenje, sem dejal, ki pa ni obvezno za nikogar in ga tudi sicer ne bi bilo, če ne bi preveč energični nasprotniki hecanja v svojih mnenjih izražali toliko pretiranosti in protislovja, da me je pri njih čitanju kar dvignila s stola, ko da bi me nekaj pili. Premagati se pa tudi ne morem, da ne bi prečital, saj veste, človek je slab po svoji duhovni konstrukciji in sploh...

Cenjeni nasprotniki lažanja naj mi najprej dovolite, da se nekoliko ustavim ob nekaterih stvarkih, ki se me v očeh bodijo:

O fantu, ki izbira

M. S. Stožice: »Med iskrenimi prijatelji ni laži, saj ko začneš lagati, nisi več pravi prijatelj.« Resnična ljubezen sestoji iz odkritosti in resničnosti. Ne čudim se, da hodi fant v današnjih časih za več dekleti, saj je prav, da spozna pravo... samo to bi mu rekla: dragi mladenič, ne ljubi z lažno ljubeznijo, ne obljubaj vsem, kar moreš dati samo eni, da ne streš drugim srca!... V kakšni zvezi je zdaj vse to: med iskrenimi prijatelji ni laži... resnična ljubezen sestoji iz odkritosti in resničnosti... ne čudim se, da hodi fant za več dekleti? Ali naj bo to iskrenost, če hodi fant n. pr. s tremi? Povedati vendar ne more vsaki posebej, da izbira med njimi, ker bi se vsaka užaljena odvrnila od njega!

O ženski »sfingiranosti«

Čitateljica X. Y.: UH! UH! Oh čitaj vaših besed sem se kar najlepše zabaval... Kar greh je pa, zavajati v lažno zmožnost fantov... Torej, g. Haka, kar potolažite se. Se po dekletu, da tistih petih, ki so bila pri meni, niti ne štejem, ki se ne bodo kar tako meji nič tebi nič šepirile z lažnim perjem, da bi bile interesantnejše. Saj jim tega tudi treba ni! (O, o!) Vsaka ženska, tudi tista, ki je videti preprosta in enostavna ko beli dan, je tako komplicirana bista, da ji niti besed ni treba po tem, kako bi se napravila interesantno (O, o!) In: »Dočakano in preizkušeno je pa, da je v vsaki, pa prav vsaki ženski odisek sfinge.« (Kje, praviš?) Vse hake na vsak takti pesnik in zdravnik lahko reševal življenjske uganke, ki mu jih bo zadala njegova sfinga. (O, o!) Nekako z visoko ženskega stališča pridajajo te besede? Ali je to vse res ali ne, ne bom govoril, zdi se mi pa ne nekoliko domisljivo, da ženska sama prizna, odnočno zatruje »sfingiranost« vsake ženske. Zdi se mi kakor na primer knjižna operna pevka v Ameriki ali kje, ki si je sama pisala v časnikih silno laskave kritike, menda v svojih reklamah. Pustite, da moški o tem spregovorijo, za katerega ženska prav za prav živi. (Čudno se mi zdi, da od »možkarjev« tega še nihče v tej diskusiji ne spozna! ni, in je morala »spoznat« in ugotoviti ženska, da reši za ugle, da modernih sfing.) Dalje: »Jasno je seveda, da pametna ženska svoje življenjske uganke ne bo dala reševati meni nič tebi nič kar prvemu, ki pride, in takoj.« Vprašal bi čitateljica X. Y. kaj si predstavlja pod to življenjsko uganke? In kako si predstavlja njeno reševanje? In takoj? Ali se mar da življenjske uganke reševati takoj? Rešuje lahko tudi brez njene volje, le reši jo nekoliko teže, v kolikor je seve o rešitvi »življenjskih uganke« možno govoriti. Nadalje pravite, naj bo dekle s fantom zaupna in iskrena, naj mu zaupa vse, kar bi ga uleglo zanimati, odnočno kar je zanj važno. Kako spravite oboje v sklad? — Posebno med človekoma, ki se imata rada, je odkritost potrebna. Draga! Po mojih mislih spada k odkritosti tudi zaupanje. In če ona fantu vse zaupa, če je torej absolutno odkrita, kako spraviti v sklad z besedami: »Jasno je seveda, da pametna ženska svoje življenjske uganke ne bo dala reševati.« In kaj je potem z ono komplicirano interesantnostjo in »sfingiranostjo«? — Silno se pa razvnamem in toplo pozdravljam idejo »X. Y.«, da naj bi se namreč v »Družinskem tedniku« pojavila diskusija o tovarištvu in prijateljstvu med fantom in dekletom, kar je še mnogo zanimivejši in aktualnejši problem od lažanja...

O tovarištvu in spoju

Iskra: »Prava ljubezen je čisto tovarištvo... Spoju je v taki ljubezni na drugem mestu. Ljudje, ki mislijo drugače, so premalo ponosni ali preslabo vzgojeni, da bi se znali premagati...« Draga g. ali gđ. Iskra! (Vnaprej naj vam povem, da sem premalo ponosen ali preslabo vzgojen!) Morda sem glegel »laganec« zelo na vašem stališču, ki gledate stvar bolj s praktičnega »dobroga« stališča, kakor pa ostali, ki so vašemu mnenju nasprotni, vendar se mi zdi — zdeli se človeku vendar brez kazni sme — da ni vse tako, kakor pravite. S tovarištvom v ljubezni, ki ga postavljate na prvo mesto, se popolnoma strinjam. Smatram pa, da ono drugo, namreč spoju, ne spada na drugo mesto nego prav tako na prvo. Saj ste že kdaj slišali, kajpada, da sta na primer dva nagrajenca dobila prvo nagrado (torej si delita prvo in drugo); zakaj bi torej dvoje nagrajani, ki se n. pr. v ljubezni med seboj celo dopolnjujeta, ne mogli postaviti na prvo mesto? Za moškega vsaj — se mi zdi — to velja! Kdo daje ženski pravico, trditelj o moškem nekaj, o čemer si n. pr. še sami nismo popolnoma na jasnem, nego se nam le zdi? (Tu bi se dalo še marsikaj dodati!) Vsi menda vemo, razen mene seve, ki se mi le zdi, kateri nagoni so v človeku že od nekdaj najmočnejši: prvič samoohranba, drugič razmnoževanje, kar je prav za prav isto, le bolj splošno je prvo. Kako bo torej, gđ. Iskra? Če mislite, da bi utegnil imeti prav — pa se tolažite z mislijo, da sem premalo ponosen ali pa preslabo vzgojen, zato ker nisem vašega mnenja. Zdi se mi pa, da bi se kdo drugi, ki ni vašega mnenja, utegnil »užaliti« ob čitanju tako ostrih besed. Prav za prav imate prav! Kajti nočem biti premalo ponosen in preslabo vzgojen. Prav res, da nočem. Ste pa vsakega glede laži popolnoma mojega prepričanja, odnočno — oprostite — jaz vašega. Tako: »Neumno je trditelj, da je

Hranilne knjižice

vseh zavodov kupite ali prodaste najboljše potom moje pisarne.

Posojila,

vezana na štednjo in večletno mesečno odplačevanje, dobijo kredita zmožne osebe.

RUDOF ZORE, LJUBLJANA,
Gledališka ul. 12. Telefon 38-10.
Pisarni odgovor Din 3 — znamka.

vsaka laž grda. »...Laganje v ljubezni je bilo, je in bo.« Neopravičljiva je tista laž, s katero svojemu bližnjemu nekaj vzame... Laž je morda prav tako upravičena kakor resnica. (No, nekoliko manj žet.) Moški ljubijo laž... ker so bolj otroci, kakor sami mislijo. (O tem bi se dalo marsikaj povedati! Pa o tem morda drugič.)

Gđ. St. P. iz Ljubljane se mi zdi malo preveč občutljiva in »obupana« nad poštenostjo moškega sveta... To je pač odvisno o človekovi individualnosti in občutljivosti. Toda gđ. St. P. Lj. misli na ono grobo laž, ko fant dekletu obljublja zakon, zato da izvahi od nje ono, kar je sicer pridržano mednim tednom zakonskega jatma. O škodljivosti in podlosti te laži ni nikakega dvoma.

M. P. iz Vrhnike pri Starem trgu. Gospe, ki je napisala vrstice s tem podpisom, se pozna, da je že preko dekletskih let (ne mislim žaliti, saj sama tako pravi), kajti za moj okus je od vseh žensk, z izjemo »Gorenjke«, ki se se doselej udeležile te debate o »laganju«, povedala najbolj stvarno in zrelo, kakor je z lažjo v ljubezni. To mnenje je sicer še nekoliko pomanjkljivo, toda to je pripisovati le dejstvu, da se z enim samim pišmom ne da izčrpano rešiti toliko vprašanj...

Trije načini podajanja

Zdaj pa poskusite analizirati besedo »laž«!

Kaj je prav za prav? Kako bi jo »definirali« — resnice — s pravnega stališča? In ali je v ljubezni opravičljiva?

Po mojem skromnem mnenju moremo vsako stvar, vsako dejstvo, resno, ali še boljše, vsako stanje nastati na tri načine: dva tipična in še eden, ki je sicer manjšega pomena, pa vendar obstoji. Prvi način je ta, da se stanje... nastika takšno, kakršno je. Torej: resnica. Drugi način: stanje se nastika v bistveno drugačni luči in sicer z nekim škodljivim namenom, torej laž. In tretji, manj važen način:

prikrivanje resnice, h kateremu spada tudi tako imenovano »hecanje«, pa tudi šale itd. Pa bo kdo oporekel: srednje poti ni! Črna in belo, resnica ali laž! O, ne! Tudi srednja pot je! Če ni črna ne belo, je lahko sivo, torej pol črnega, pol belega. Saj se tudi področje »drugače« (ali »negac«) sveta deli na nebesa, pekel in — vice — menda. Ali na pr. če nisi ne bogat ne revan, si lahko nekje vmes, in če nisi baš posebno britten (kakor jaz n. pr.), ni a tem še rečeno, da si neumen. Zakaj ne bi torej tudi pri našem poglavju bilo srednje poti med resnico in lažjo?

Vsaka stvar pod milim nebom ima svoj namen! (To pa ni moje skromno mnenje, nego pravijo tako ljudje, ki so pametnejši od mene!) Bodisi da leži namen v stvari sami, torej da je stvar sama sebi namen, ali pa je izven stvari. K prvemu spada resnica, k drugemu laž (in ono tretje, ki ni ne resnica ne laž).

Kaj je namen laži?

Pokazati neko stvar, dejstvo, položaj, stanje itd. v drugačni luči, kakor je, z namenom, da se tem bistveno vpliva na neko drugo stanje itd., odnočno da s tem bodisi komu koristi, pa nikomur ne škoduje, bodisi da s tem komu škoduje, pa nikomur ne koristi, ali pa oboje: da koristi in škoduje obenem. V prvem primeru imamo opraviti z lažjo zaradi koristi. Ta korist se lahko nanaša na subjekt laži, ali na kako drugo osebo. V obeh primerih je laž opravičljiva, če ne škoduje nikomur in v nobenem pogledu. Torej: opravičljiva! S tem pa ni rečeno, da je potrebna, ali še celo nujna. (Za opravičljivost pa menda gre!)

Drugi primer: Laž škoduje pa ne koristi nikomur. Tu je vsaka beseda odveč. To je tako imenovana »kvalificirana« laž, kakor bi rekli po juristovski, laž v pravem pomenu besede. Laž, ki ima namen škodovati, bodisi prijatelju ali sovražniku, v gnušnem in nepravem pogledu itd. Tako laž je kar najostreje obsojati in preganjati.

Tretji primer: Laž koristi in škoduje obenem. Preden izrečemo sodbo proti tej vrsti lažanja, se moramo vprašati, kateri obeh elementov je ali gre za subjektivno korist, odnočno škodo, to je, ki koristi subjektu laži (lažniku), ali škoduje objektu laži (onemu, kateremu človek laže), ali je pa s škodo, odnočno koristjo prizadet širši, to je javni interes, da namreč laž koristi ali škoduje večji skupini ljudi. Tu je treba pribiti, da gre javni korist vedno pred osebno; kjer imata pa i korist i škoda isti značaj, tam odleča škoda (pa tudi tu je treba gledati na okoliščine itd.).

Morala resnice in laži

Torej: A laže B-ju: 1. S tem sebi koristi, pa ne škoduje nikomur. 2. Sebi koristi, pa škoduje B-ju. 3. Sebi koristi,

Ljudje, ki so postali pojmi

General Henry Shrapnel

Marsikdo pozna šrapnel še iz svetovne vojne, a najbrže ne ve, kdo je izumil to granato, ki je prizadejala že toliko gorja.

Šrapnel je dobil ime po angleškem generalu Henryju Shrapnelu, ki je iznašel te granate v času, ko so se Angličani borili proti Napoleonu. Prav šrapnelom se imajo zahvaliti Angličani, da so pri Waterlooju zmagali, saj so le z njih pomočjo zavzeli odločilno postojanko La Haye Sainte.

General Shrapnel ni maral svoje iznajdbe patentirati, ker se je bal, da ne bi njegova skrivnost prišla tudi sovražnikom do ušes. Čeprav je bil izum veličin, ni imel iznajditelj od njega nikakega dobička. Vojno ministrstvo mu je samo povrnilo stroške, ki jih je bil vtaknil v svoje poskuse. Njegovo ime se je pa šrapnela prijel. Šele tedaj, ko je bil njegov oče že siv starček, strl od boleznih in siromaštva.

Brez truda za Tebe - brez nevarnosti za Tvoje pecilo!

Vsako nasilno odpravljanje nesnage pri pranju škoduje perilu. Perite zato s Schichtovim Radionom, ki varuje perilo in vam prihrani naporno delo.

Radion je popoln proizvod za nego perila. Uporaba je zelo preprosta:

1. Raztopite Radion v mrzli vodi.
2. Ko raztopina zavre, kuhajte najmanj 15 minut.
3. Splakujte perilo najprej v topli potem pa v mrzli vodi. Perilo bo ostalo dolgo časa kot novo in bo vedno snežnobelo.

Schichtov

RADION

POPOLNA NEGA PERILA

Anekdote

Posvetilo

Avstrijsko cesarico Marijo Terezijo (1717—1780) so čisto portretirali bolj ali manj nadarjeni slikarji. In tako ji je nekoč predložil mlad dijak svoje delo, njeno sliko, s prošnjo naj vladarica napiše nanj kakšno posvetilo.

Mariji Tereziji se je zdela slika precej ponesrečena. Nekaj časa je je opazovala, potem je pa smešljaje se napisala te besede iz evangelija sv. J. Terezija.

Čar uniform

Hitler in Goebbels sta gledala skozi okno svojega urada na cesto. Zdenč sta zagledala nekega Eskima, kako korači čez trg.

»Bravo!« je vzkliknil Hitler, »vidim, da naša propaganda za tujski promet imenitno napreduje! Celo Eskimi že prihajajo v Berlin!«

»Kaj še!« je odmahnil Goebbels z roko. »To je vendar Goering, samo obdelal se je tako, ker gre v slaščičarno na sladolede.«

Pesnikova zamuda

Nemški pesnik Detlev von Liliencron (1844—1909) bi bil moral nekega večera recitirati v malomestnem gledališču svoje pesmi.

Začetek točno ob osmih. Ura je bila že osem, a pesnika ni bilo še od nikoder.

Napoved je vendar prikazal, dvajset minut prezgodno.

Intendant je planil k njemu in vzkliknil: »Vendar žet«

»Kaj?« je osupnil pesnik, »ali ste nemara že začeli?«

Če bi živali govorile...

Ko so se neguševi otroci mudili v Londonu, so šli večkrat v živalski vrt. Za vodnika so dobili nekega starega in zapetega angleškega profesorja.

Nekoč se je princesa Tsahai ustavila pred neko kletko in dolgo opazovala tigre v njej.

»Res bi rada vedela, kaj bi dejal ta tiger, če bi znal govoriti!« je vzkliknila radovedno.

Profesor je pogledal žival, nato se je pa očitalo obrnil k vprašalki in dejal:

»Rekel bi: Naj mi vaš visokost opreži, da nisem tiger, temveč leopard.«

Diktator na potovanju

Ni dolgo, kar se je neki diktator ustavil na potovanju v neznatnem mestecu svoje države. Ker je nastopal inkognito, mu je postalo kaj hitro dolgčas, pa jo je zvečer mahnil v kino.

In glej: na platnu je zagledal samega sebe. Občinstvo je navdušeno vzklikalo »Živio!« brez konca in kraja. Diktatorjev sosed je bil posebno navdušen: vstal je, krilil z rokami in vpil, kar so mu pljučala dala. Videč, da je njegov sosed nem ko riba, se je sklonil k njemu in mu zaupno dejal na uho:

»Saj sem tudi jaz vaših misli, vendar mislim, da je lažje, če bi tudi vi ploskali!«

GOSPODINJE — pozor!

Skoraj nove živalne stroje »Singer«, »Pfaff«, »Gritzner«, in druge za polovično nakupno ceno dobite edino pri »PROMET« (nasproti Krizanske cerkve)

V vlaku

V prejšnji številki smo pričeli v »Zrcalu naših dni« glas iz občinstva »o vpludu naših kavalirjev v tramvaju in vlaku. Pripomnili smo na to, da ima tudi ta medija — kakor vsaka — dve strani: za dokaz smo objavili članke, ki smo ga srečali v uglednem francoskem dnevniku.

Neka gospa piše:

»V podzemeljski železnici skoraj vsi čitajo časopise: to ni nič nenavadnega. Toliko bolj proti naravi in dobri vzgoji je pa čudna navada, da mladi, še mlečnozobi ljudje košato sede, starejše, gotovo bolj trudne dame morajo pa stati. Ali ne bi bilo dobro v vozu nalepiti letak s takimle opominom: »Dobro vzgojeni mladi ljudje bodo svoje prostore radi odstopili starejšim?«

Na ta dopis je urednik odgovoril bržkone malo drugače, kakor je dama pričakovala:

»Draga gospa! Mislite, da bi bilo dobro, če bi jaz naučil te mlade ljudi, kako naj se obnašajo in živijo. Ej, to mi pripisujete preveč sposobnosti: saj bi se mi v brk smejali in klavirno bi moral odnehati. Vaša kritika je sicer upravičena, današnji mladini vpludnost res ni posebno pri srcu. Zdaj naj vam pa povem še svoje doživljanje v podzemeljski železnici!

Nabito poln voz. Neka precej debela, ne, strašno debela ženska mi je dobesedno stala na nogah. Brž sem ji ponudil svoj prostor. Pa sem napačno naredil!

Saj priznam po pravici: prostora ji res nisem ponudil iz vpludnosti ali nesebičnosti. Ta debela, preveč debela ženska je trpinčila moje noge in bolj sem jih vlekel k sebi, hoteč jih umakniti ali skriti, bolj so me njene težke šape iskale.

»Izvolite sedeti, gospa?«

Premečila me je od nog do glave.

»Ali sem vas kaj vprašala? Če ima človek take noge kakor vi, stori boljše, če ostane doma!«

Seveda so se vsi potniki začeli zanimati za moje noge in še kako vneto so stegovali vratove! Omeniti moram, da sam ne vidim na svojih nogah prav nič posebnega. Le zakaj je bila potem ta ženska tako neotesana? Drugič sem imel opravka z mlajšo osebnico.

»Izvolite sedeti, gospa?«

»S kom pa mislite, da govorite?« me je odpravila in dvojce preveznih oči je užaljeno ošinilo mojo vtečeno skromnost.

Prisežem, da nisem imel tisto minuto prav nič slabega v mislih. Toda moji sopotniki so najbrže drugače mislili. Neki starejši gospod se je nagnil k meni in mi zagrozil s prstom. Nekdo drugi se je še bolj zavzel za »tisto« mejo z menoj opravka! »Vidite, gospa: kaj hočemo? Kadar se moram voziti v vlaku, se zatorej rajši potuhnem in pozabim na bon ton.«

Bržkone ste gospa mnogo mlajši kakor jaz in niste poznali predvojne mladine. Tedaj niso tekali moški okrog razoglavi in tudi niso pozdravljali žensk s salutiranjem. Danes jih pa ogovarjajo kar s »Haló!« in se seveda ne odkrijejo.

Treba je živeti s svojim časom, gospa, in ne s svojimi spomini. To je najboljša pot, da ne boste preveč razočarani.

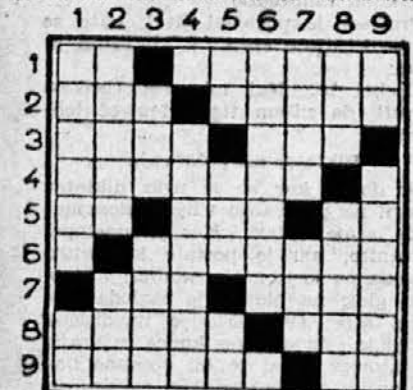
Dobro vzgojenih mladih ljudi je pa hvala Bogu še dosti — le v tramvaju ne in ne v vlaku... n.

Križanka št. 4

Pomen besed

Vodoravno: 1. pritok Irtiša v Sibiriji; jagoda, 2. zvok; sunski otok, 3. z vodo obdana zemlja; glas, 4. Koroska, 5. zemljiška mera; vrednostni papir; medmet, 6. moško ime, 7. veznik; svojilni zaimek, 8. žival ameriških in azijskih tropskih gozdov; tatarski vladar, 9. junak srednjeveških viteških romanov; predlog.

Navpično: 1. moško ime; kazalni zaimek, 2. stroj; krajevni prislov, 3. blazen; poljski sadež, 4. mesto ob Soči, 5. arabski konj; krajevni prislov; japonska mera, 6. gorovje v Siriji, 7. vera (turško); poljska rastlina, 8. del obraza; tarča (srbohrv.), 9. ploškovna mera; slovanska božinja smrti.

Rešitev križanke št. 3

Vodoravno po vrsti: 1. karavanke, 2. baron; mirna, 3. ob; vino; ist, 4. ben; žiro; om, 5. slikar; miro, 6. l; ta; v; ar; s, 7. epir; arnulf, 8. il; senat; nje, 9. gre; tabu; ur, 10. homer; aroba, 11. palestina.

Mrtev otrok pod steklenim poveznikom

Očetovska ljubezen, ki ni poznala mej

Madžarski profesor Aranyi je tako ljubil svojega sinčka, da ga je po njegovi smrti sam balzamiral in postavil pod steklen zvonec v svojo sobo.

Zdaj mislijo 80 let staro mumijo prenesti v muzej

n. Budimpešta, nov.

Bog ve, v katerem muzeju bo nadaljeval svoje večno spanje mali Peter Aranyi, čigar trupelce je pred osemdesetimi leti balzamiral njegov oče, slavni dunajski profesor Louis Aranyi... Kam bodo postavili zdaj veliki stekleni poveznik z balzamiranim malčkom? Na to vprašanje peštanski znanstveni krogi še vedno niso našli pravega odgovora.

Otroška mumija! Kakšno skrivnostno nasprotje skriva ta dve besedi! Človeku skoraj zagotavlja po životu, če pomisli na to malo glavo, obdano z zlatimi kodrci, ki je toliko desetletij kljubovala razkroju pod tem velikim steklenim zvoncec. Človek nevede zasluži nepojmljivo skrivnost veselstva in stvarstva...

več mogel izbiti iz glave. Toda še sta oče in sin živela srečno, veselo življenje, njuni dnevi so bili še jasni in noben oblak ni še skalil njune sreče...

Toda kruta usoda ni dolgo čakala. Neko jutro je našel dr. Aranyi otroka vsega v mrzlici; njegova lička so rdela od vročine in drobne ročice so se nemirno branile pred neznano, skrivnostno boleznijo. Takoj je zdravnik sklical k sinčkov postelji svoje najbolj učene in zmogne stanovske tovariše. Posvetovanja in pregledi so trajali noč in dan. Profesor je neprestano bedel ob oboževanem otroku, pozabil je na spanje, na jed in pijačo, samo da je lahko ostal ves čas pri ljubljenej otroku.

Toda vsa znanost je bila zaman. Po tednu dni obupnega pričakovanja, kru-

Naposled se je odločil. Zaprl je vrata razsvetljene kapele, vzel ključ s seboj in odšel k mestnemu županu ter mu zaupal svojo veliko prošnjo:

»Obdržati ga hočem pri sebi! Pustite mi mojega sina, gospod župan, pustite mi ga!«

Župan je dejal, da v tako nenavadni zadevi sam ne more ničesar ukreniti; obljubil je pa, da se bo posvetoval z odborniki. Ker se je mudilo, se je občinski svet sestel še tisto noč in po dolgem posvetovanju sporočil profesorju tale sklep: sina sme obdržati, obljubiti pa mora, da bo truplo balzamiral strogo po navodilih, ki mu jih bo dal občinski svet.

Dr. Aranyi se je znova zaprl z ljubljeno mrličkom in ga balzamiral. Ta prvi posetopek, ki naj bi trupelce obvaroval razpada, pa profesorju ni zadostal; hotel je več. Poslal je svoje asistente v vse evropske prestolnice, da doženejo, kakšne metode balzamiranja so tam v navadi. On sam se je pa z veliko vnemo poglobil v študij vseh načinov balzamiranja in raziskovanja sredstev, ki so mu jih asistenti pošiljali.

Po več tednih neutrudljivega iskanja podnevi in ponoči je profesor dosegel presenetljiv uspeh: pod velikim steklenim poveznikom je sedel mali deček, čisto kakor živ; njegova polt je bila tako sveža in rožnata, da se je zdelo, ko da se še vedno pretaka kri po njegovih žilah. Da, to je pravi nekdanji Petček s svojo baršunasto čepico, s svojimi zlatimi lasmi, svilenimi jopičem, belimi copatkami in dolgimi, s čipkami okrašenimi hlačkami; s trudno pobešeno glavo, zaprtimi očmi in mirnim, pokojnim smehljajem okoli ust. Spi...

Profesor je postavil poveznik tik svojega naslanjaja. Ljubkoval je sinčka v njem z nežnimi pogledi in z blede smehljajem, polnim ljubezni. Kadar ga je mučil težak problem, kadar se ga je lotila žalost, se je vselej obračal do njega, kakor da bi bil živ. In mali Petček, večno mlad in z večnim smehljajem na ustnicah, je položil njegovo otožnost in utešil njegov nemir.

Ker ni profesor nikoli nikogar pustil v svoje svetloče, so se pričele spletati okrog njega čudne in vznemirljive stvari. Njegovi prijatelji in sorodniki so se ga pričeli izogibati, ker jih je bilo strah le skrivnostne prireditosti v veliki prazni hiši. Živel je sam zase, le svoji vidi in svojemu sinu Leta so tekla. Profesor se je postaral. Nekoč je zbolel in kljub skrbni negi svojih najljubših tovarišev je kmalu podlegel bolezni.

Po njegovi smrti so sorodniki s strahom prestopili prag njegove hiše in njih prva skrb je bila, da se iznebe male mumije, ki jih je že ob pogledu nanjo zona obhajala.

Dva močna delavca sta prenesla poveznik iz zapuščene pisarne na podestje. Tam je mala mumija ob starih vegastih stolih, praznih omarah in ponošenih oblekah nadaljevala svoj otroški sen. Nekega dne pa novi lastnik nekdanje profesorjeve hiše ni mogel več strpeti ob misli na tega čudnega »stanovalec« in je podaril malega jelnika zdravniško-pravneznemu zavodu v Budimpešti.

Tu je mož, ki nam je v omenjenem zavodu pripovedoval to prečudno zgodbo, obmolknil. Poslušali smo ga s sri, stisnjenimi od čudne slabosti in otožnosti; nehoti je naš pogled zdrknil po tej mali postavitki, stari svojih osemdeset let, ki so jo očetovska ljubezen in neštete balzamske plasti ohranile tako svežo, tako živo (če smemo tako reči), kakor je bila pred tolikimi desetletji.

In človeku se zdi, kakor da Peter Aranyi, ta najčudovitejši otrok sveta, s svilenimi lasmi, belimi zobki, nežnim, prosojnim nosom in svežimi, rdečimi ustnicami sladko sanja o svoji prečudni usodi...

Filatelija

* Avstrija. Poročali smo že, da izide 6. decembra, na avstrijski »Znamkovni dan«, letošnja dobrodelna serija. Upodobljeni bodo najznamenitejši, v stari Avstriji rojeni tehniki in inženirji. Poleg portretov bodo na znamkah naslikani tudi njihova največja dela in izumi. Izšle bodo te vrednote: 6 + 6 grošev (Jožef Reeselj: vijačni parnik »Civetta« 1829); 24 + 24 g (Karl Ghega: Semerinska železnica 1854); 30 + 30 g (Josef Wernld, 1831—1889, orožar); 40 + 40 g (Carl Auer: Auerjeva plinska svetilka 1885, osmijška svetilka 1898, Auerjeva kovina 1903); 60 + 60 g (Robert Lieben: ojačevalec 1906); 64 + 64 g (Viktor Kaplan: Kaplanova turbina 1912). — Znamk bo natiskanih 80.000 serij.

* Belgija pripravlja izdajo dobrodelnih znamk s sliko kraljeviča Balduina.

* Turčija. Prigodne znamke za konferenco o Dardanelah imajo pretisk »Podpis dogovora o morski ožini 20. 7. 1936«. Po ena znamka na vsaki polni ima tiskovno napako: »1926« namesto »1936«.

* Francija. Tudi Francozi dobe blok! Za svetovno razstavo, ki bo prihodnje leto v Parizu, bo francoska poštna uprava izdala blok s 4 znamkami predpotopnega Ceterinega vzorca (iz leta 1849!), in sicer s temi vrednotami: 5 cts (ultramarin-rjava), 15 cts (karmijn-rožnata), 30 cts (ultramarin-karmin), 50 cts (karmijn-sepja).

LJUBEZEN?

Kratek, a resničen roman

Te dni se je oglašil pri meni prijatelj. Skoraj brez pozdrava je vstopil. Glava mu je bila sklonjena, obraz so mu pa rezale ostre in globoke brazde. Obraz starca je bil to. Z začudenjem in strahom sem ga pogledal in ga vprašal, kaj mu je. Pogledal me je z brezizraznimi očmi in dejal počasi:

»Doigral sem svojo vlogo! Domisljal sem si, da sem srečen in morda pošten, pa sem prišel šele danes, mnogo prepozno do spoznanja, da sem bedak in da to življenje, ki sem ga hotel živeti, ni resnično življenje, je laž samemu sebi!«

Zagledal se je skozi okno, obraz mu je malo pordel, oči so se mu pa svetile, kakor da bi bil pijan ali pa da bi jokal.

»Dve leti sem se varal in si domisljal, da sem srečen. Bedak!« Zasmehal se je histerično in po kratkem molku nadaljeval s komaj slišnim glasom:

»Pred teboj stoji strto življenje človeka, ki se je rodil dve sto let prepozno!« Segel je v notranji žep suknjice in nadaljeval s trepetajočimi ustnicami: »To naj ostane pri tebi.« Položil je majhen zavitek na rob mize: »Nič posebnega ni. Majhna zapisnica in njeno pismo! Ne morem ju sam uničiti. Zdi se mi, da bi uničil življenje, da bi bil morilec! Ti pa napravi s tem kar hočeš.« Ni dokončal, zamahnil je z roko, se počasi obrnil proti vratom in z negotovimi koraki odšel, brez pozdrava, brez besede.

Silno me je osupilo njegovo vedenje. Nisem prišel niti do besede, da bi ga zadržal in potolažil. Dolgo sem sedel molče in brez misli gledal na zavitek na mizi, ki ga je tam pred nekaj minutami pustil prijatelj.

Pustil sem ga do danes nedotaknjena, ker me je ga bilo skoraj groza. Danes pa sem ga odvil.

Pred menoj leži na mizi skromna zapisnica, rjave barve, na gornjem robu je nalepljena pentlja iz rdečega traku. Ta pentlja naj bi bila morda simbol ljubezni, morda simbol zvestobe? Ni važno, ali je bilo to darilo za god ali pa spomin za daljšo odsotnost. Mogoče bo v tem skromnem notesu zrcalo današnje dobe, zrcalo današnje »globoke in zveste ljubezni«, zato bo čisto prav, ako ga odprem. Torej pogledimo:

»28. januar — dan Tvojega godu. Rada bi Ti dala kaj prav lepega, kaj dragocenega, izrednega, samo da bi Ti čimbolj razveselila. Ker se pa darilo ne ceni po njegovi zunanji vrednosti, se mi zdi da jo to, kar dam sama iz sebe, iz svoje notranjosti, najprimernejše darilo za globoko dušo, kakršna je Tvoja. Skromen je ta notes, skoraj prevečen za godovno darilo, a upam, da Ti bo njegova vsebina odtehtala marsikatero drago stvar. Sicer nimam posebnega daru za izbiranje besed, da bi se lepo in zanimivo čitalo, a ker prihaja vse to iz ljubečega srca, se nadejam, da bodo moje vrstice kljub temu privabile nasmeh na Tvoja lica in srečo in veselje v Tvoje srce. Čital ne boš ničesar novega, a vendar preglej te male bele liste; in te vrstice naj Ti bodo v tolažbo v težkih in žalostnih trenutkih.

Poljub — dolg in vroč od Tvoje M.

27. januar (leto prej). Če bi mi tisti večer, ko si stopil v dvorano in ko sem prvič zaplesala s Teboj, kdo rekel, da boš igral važno vlogo v mojem življenju, bi se mu maloverno zasmejala.

In danes? Nikdar ne bom mogla dovolj prehaliti Boga, da je ravno Tebe poslal na mojo pot. M.

27. januar. Minilo je leto... Mnogo veselih a tudi žalostnih dni je vzele s seboj. Toda uspeh je vseeno zadovoljiv, če ga ne bi kalila Tvoja odsotnost. To je edina sence, ki leži ta dan na mojem srcu. Zakaj nama ni usojeno, da bi praznovala vsaj najino prvo obletnico skupaj? Življenje je včasih trdo in kruto, bilo bi prežalostno, da nas ne tolaži upanje.

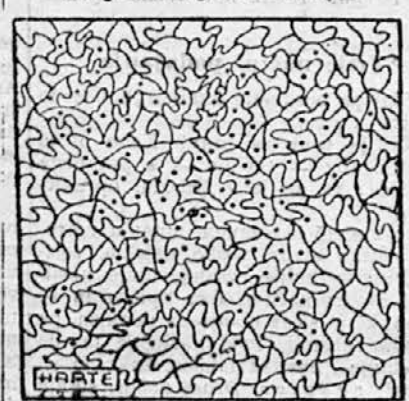
Tukaj jaz — Ti tam... Vsak s svojimi mislimi, ki hitijo druge proti drugim, da se nekeje v neopaznosti srečajo in strnejo v molitev: »D... ostani mi dober in zvest. M... bodi mi dobra in zvesta; usmiljeni Bog, daj nama moči, da junaško odženeva vse izkušnje, podeli nama milost, da bova čez dve leti, ali mogoče čez štiri leta obhajala obletnico kot mož in žena!«

1. maj. Nerada se spominjam tega dne. Sramujem se ga v dno duše in zato rajši ne mislim nanj. Zakaj ta dan sem storila mnogo hudega njemu, ki ga imam rada. Zadal sem grozno rano njegovemu srcu, njegovi duši in njegovemu ponosu. Toda še tisti dan sem spoznala svojo pomoto in prosila sem ga, naj se vrne. Bala sem se in trepetala, da je prepozno. On je bil pa tako dober in velikodušen, da mi je vse dobrotljivo odpustil! Naj ga Vsemogočni za to stotero poplača. M.

1. september. Ta dan ni toliko pomena zate kakor zame.

Nadaljevanje na 9. strani.

Izpolnjevanka

Počrtni z mehkim svinčnikom vsa s pike označena polja!

Zgodba o porcelanu

Rosenthalski, moissenski, japonski porcelan; ko diš prosojni, snežnobeli, z različnim odtenkom ozarjeni, z zlato slikami porcelan.

Ob takih in enakih izrazih bi bila nekoč, v dobrih starih časih vztrepetala ženska srca. Razvnela bi se bila hrepenenja naših babic po porcelanu. Veste, kaj je bil našim babicam porcelan?

V tihih, žalostnih urah prvih zakonskih razočaranj in bridkosti so z ozkimi, otroškimi rokami segle po beli, tanki porcelanasti skodelici; s prsti so objele drobno, umetniško izdelano stvarco, z ustnicami so se dotaknile zlatih slikanih naborkov in okrasov. Hladni dotik krhke male stvarce, ki je v njej morda za hip oživel vse hrepenenja, vsa ljubezen umetnika, ki jo je izdelal, jih je utišal.

Take so bile naše babice in tak je bil njihov porcelan. Dandanašnji ga vidujemo le še v muzejih, kjer pod zaprašenim steklom medli in umira njegova lepota.

Nov porcelan prihaja na trg. Lep, preprost, sojevnost. Večkrat je kar čudovit v svoji preprostosti.

A me? Ali imamo sploh še oči za njegovo lepoto? Ali ne vprašujemo vedno le po trpežnosti in po ceni, kadar ga kupujemo? Deveta briga nam je; razbijamo ga, da kupimo spet novega, še cenejšega in trpežnejšega.

Pred nekaj dnevi sem dobila pismo. Dovolj svojevrstno je, da vam ga moram prečitati; morda bo resnična zgodba o porcelanu, ki mi jo je v pismu napisala mlada učiteljica, moja znanica, tudi v vas zbudila malce ljubezni in smisla za porcelan.

Pisala mi je tako-le:

Draga! Začudila se boš, da se oglašam. Toda vedi, vseh teh pet let nisem pisala nikomur. Niti enemu od znancev in znank. Vse vezi sem pretrgala z vami, ki ste me bili nekako izobčili iz svojega kroga; no, naj bom pravična: izvrge so me bile razmere. Saj razumeš: vi vsi ste imeli kolikor toliko za življenje ali pa vsaj drobec upanja v službo in ste lahko čakali. Jaz sem bila brez vsega. Ničesar nisem imela, razen silne žeje po delu in razen mladostnega hotenja in idealov. Verjemi, Damijana, že na poti, že v vlakcu so se mi razblinili.

Tako sem šla s trebuchom za kruhom na jug. Menda že veš, da sem bila najprej vzgojiteljica v Sarajevu. Veš, kaj je to vzgojiteljica? Stavim, da ne veš! Pestunja, sobarica, dekla, in še kaj drugega. Pustiva... šla sem naprej, s trebuchom za kruhom.

Vi resni, ustaljeni ljudje se ne veste, kaj vse mora znati človek, ki po tem čudnem svetu tava sam in išče dela. Bolniška strežnica, sobarica, točalka, prekrasni poklici, a stalni niso!

Kaj pa poklic kavarniške pevke? Če imaš lep glas — saj veš, da sem ga nekoč imela — še gre. Poješ po boljših lokalih in vse je v redu. Vendar, petje samo je slabo plačano. Kaj bi prikrivala! Ob samem petju sem stradala. Ob kruhu in čaju. Pasje življenje, draga. Zabubiš se, otopiš. Znanci, prijatelji, to so le še daljše prikazni. Nikogar ni. Čisto sam si v nemarnem brlogu, ki mu drugače pravijo tudi »skromnejša mesečna sobica«. Sobica, sobica! Brlog, ki smrdi po pajčevinah in zatohlem in steneh!

Kaj vem, kako dolgo sem tako živitarila. Dovolj dolgo, vsakega; morda bi še dalje. Pa se je nekoč primerilo nekaj čudnega. Morda se ti bo zdelo vse skupaj otročje; meni je bilo zares.

V svojem brlogu sem pila čaj. Iz edine skodelice, ki mi jo je bila posodila gospodinja. Strmel sem v debelo, oškrbljeno skodelo v roki. Pa so

začele moje misli polagoma tipati po njej. Še danes natanko vem: misli so tipale po skodeli in otipale mesto, kjer se je bil od nje nekoč oddobil roč.

Takrat me je obšel nerazumljiv bes. Na sto koscev se je razletela skodela. Potem me je premagala bridkost. Sama sebi sem se zasmilila in jokala sem, jokala, ne vem kako dolgo.

Ne zameri, da ti vse tako na dolgo in široko opisujem. Toda ob spominu na staro skodelo brez roča me prevzame ganjenost. Rešila me je. Res. Ob njej sem se tako živo spomnila starega, čudovitega materinega porcelana. Tistega s srebrnim robom, veš. In ob spominu nanj in na materine roke, ki so znale tako ljubeče ravnavati z njim, sem se otresla vsega obupa in otopelosti.

Znova sem se začela pehati, boriti, gnati. In veš za kaj? Morda se ti bo zdelo vse skupaj bolešno. Meni je šlo za res. Za porcelan, za lepše dni.

Tista tri leta krvavega garanja so hvala Bogu zdaj tudi za menoj. Vse sem preskusila. Agentka, prodajalka, strojevska sem bila. Nekaj časa tudi perica, če te že zanima. Zdal spet diham zrak. Le smej se, Damijana, iz mlade učiteljice, ki je nekoč zidala kristalne gradove v zraku, je postala trgovka. In še dobra trgovka. Moja branjarja uspeva, evete.

Delam ko konj. Kako tudi ne; vendar že delam zase. Za prodajno mizo stojim, da so mi noge kar trde od stoje. Kaj za to!

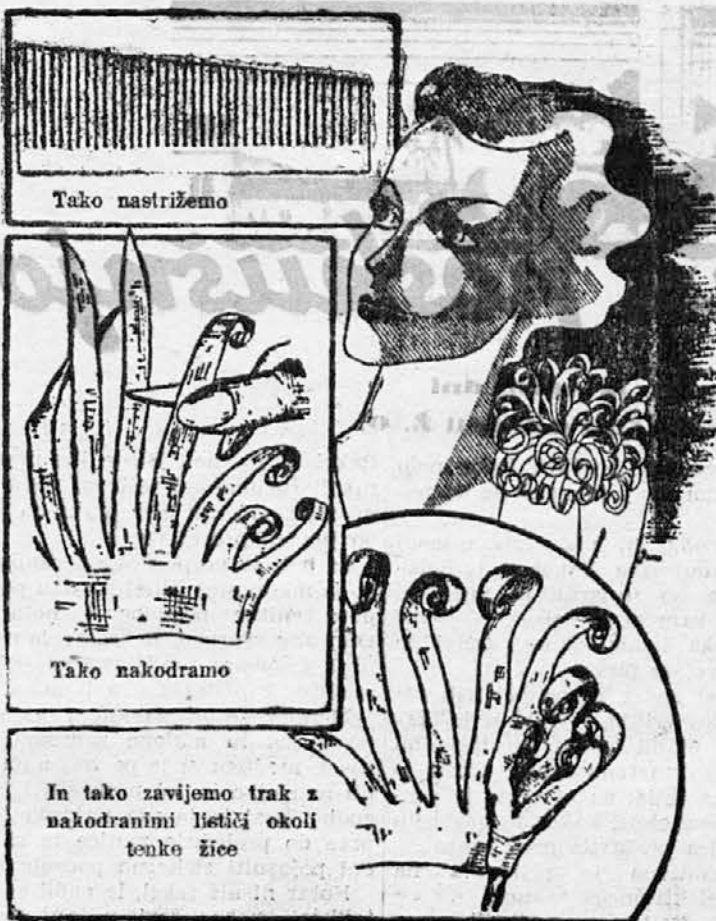
Zvečer je v moji sobici prijetno in domače. Nimam bližnjih znancev, sama sem, pa vendar. Mizo pregrnem z belim prtom in razpostavim svoj porcelan. Krožnik iz belega, tankega porcelana in skodelico z ozkim srebrnim robom. In zjutraj prav tako. Moji obedi so preprosti. V letih stradanja sem se naučila zmernosti. Toda miza je pogrnjena zmerom ko za veliko gostijo.

To so ure mojega oddiha. V njih raste moja volja, moja zbranost, moja samozavest in vrednost.

Večkrat so skoraj poteptali človeka v meni, zdaj draga, se dvigam k zdravju.

To je resnična zgodba o porcelanu. Morda se bo teja ali oni zdeli in slišala presentimentalna. Toda če bi drage čitateljice poznale odličnost in pogumnost dekleta, ki je pismo napisala, bi verjele tudi ve: da so stari pesniki, ki so pisali o lepoti in skladnosti belega porcelana, prosojnih čipk in nežnih rok, prav imeli; in da je tudi še dandanašnji, v času racionalizacije in mehanizacije, med ženskimi rokami in porcelanom tli dogovor: o iskanju lepote, ki nikdar ne sme umreti.

Damijana.

Roža iz organdija

Kupi bel ali barvast organdi in si odreži 50 cm dolg trak. Ta trak naj bo najprej visok 12 cm, potem ga pa poševno odreži tako, da bo na začetku visok 12 cm, na koncu pa 7 cm. Ta trak nareži kakor kaže slika, v lističe široke 7 mm, 2 cm od roba, ki ostane cel.

Nakodraj lističe z nožem za rezanje papirja, kakor vidiš na tretji sliki. To stori tako, da potegneš po lističu od celega roba tkanine proti vrhu s hrbtom tega nožička, kdor ga nima, pa kar z navadnimi škarijami. Spomni se, kako si kot otrok kodrala papirčke, da si vanje zavijala bonbone za božično drevesce.

Ko so vsi lističi nakodrani, zavijemo trak okoli tenke žice iz mied, prirešni pri ožjem koncu. Prve tri do štiri centimetre navijamo zelo tenko, nadaljujemo pa rahleje, da je roža vi-

Kuhinjske potrebščine
Franc GOLOB
LIUBLJANA, WOLFOVA ULICA

Recepti,

po katerih se lahko zrediš...

Bešamelov krompir

Skuhaj in olup 15 dkg krompirja. Iz 1½ dkg presnega masla, 1 dkg moke in desetinke litra smetane napravi bešamel. Če je bešamel pregošč, dodaj žlico mleka. Krompir narežes na tanke rezine in ga prevreš skupaj z bešamelom. Končno dodaš soli, drobno narezanega peteršilja in malo muškatovega orečka.

Čokoladni kripnik

20 dkg žemelj narežes na rezine in s 5 dkg čokolade prekuhaš v ½ litru mleka. 5 dkg presnega masla, 3 rumenjake in 10 dkg sladkorja stepi in vmešaj v to kuhane žemlje, 15 dkg drobtin in nazadnje sneg iz 3 beljakov. Snov denes v model, ki si ga dobro pomazala z maslom in potresla z moko, in spečeš v pečici.

Zdrobov-pečenjak

Desetinko litra mleka, desetinko litra smetane in 1 dkg presnega masla zavreš. V zavrelo vmešavaš 10 dkg zdroba in jo osladiš z 2 dkg sladkorja. V ponvi raztopiš 1 dkg presnega masla, vlijes nanj zdrobovo gnez; pečenjak večkrat premešaš in ga opečeš zlatorumenno. K pečenjaku serviraš čokoladni poliv, ki ga pripraviš takole: ½ l mleka zavreš, vmešaš vanj 2 dkg

zmehčane čokolade in osladiš z 1 dkg sladkorja...

Jajčni emoki

Stepi 7 dkg presnega masla, dodaj 1 jajce, 14 dkg moke, soli in približno pol litra mleka ter napravi iz vsega lahko testo. Oblikuj emoke in jih položi v vrelo slano vodo. Po desetih minutah emoke precedi, oblij z mrzlo vodo, deni v 4 dkg vročega presnega masla in polji z 2 stepenima jajcema.

Ponadna redilna juha

3 dkg belega kruha zreži na kocke. V 2 dkg presnega masla jih nalahno opeči, polji z ½ l juhe in prevri. V ½ l mrzle smetane stepi 1 jajce in vmešaš to v ponadno juho, ki jo moraš nato še enkrat dobro prekuhati. Soli po okusu.

Redilna kaša

3 dkg zdroba, riža ali finih rezancev vmešaš v ½ litra vrelega mleka, ki si ga osladiš s 3 kockami sladkorja. V že gotovo kašo vmešaš še 1 rumenjak, 2 dkg presnega masla in na zadnje še trd sneg 1 beljaka, da se kaša prerahlja. Z jedjo postrežeš potem, ko si jo potresla z nastrgano čokolado ali ji pa dodala sadnega soka.

...in po katerih lahko shujšaš

Jabolčna torta. (Pusta.)

Za 14 porcij.

Testo: 30 dkg moke, 15 dkg presnega masla, 10 dkg sladkorja, ¼ zavitka pecilnega praška, 1 jajce, vanilija. Nadev: 1½ kg jabolk, 5 dkg sladkorja, cimet, limonova lupinica, 3 žlice belega vina, 3 dkg rozin. Iz moke, sladkorja, mrzlega presnega masla, nekaj vanilije in jajca zgnetes na deski testo, ki mu nazadnje dodaš še pecilni prašek. Medtem ko testo na hladnem počiva, napraviš nadev. Jabolka olupiš in narežes na majhne rezine. Zelo malo vode s sladkorjem, vinom in cimetom dobro prekuhaš, dodaš jabolka in jih dušiš, da postanejo mehka ter vsa voda povre. Nadev naj se ohladi. Testo razdeliš na dvojce. Z eno polovico testa pokriješ

torčni model in nalahno zapečeš. Nato naložiš nanjo nadev, ga prekriješ z ostalim testom in torto v pečici svetlo spečeš.

Puding iz korenja

15 dkg korenčka (tehtan je že osnažen), 1 dkg moke, 1 dkg presnega masla, pol rumenjaka, sneg iz enega beljaka, sol, 3 velike žlice mleka. Korenje skuhaš in pretlačiš. Iz moke, presnega masla in mleka napraviš bešamelj. Vanj vmešaš pol rumenjaka, korenček, malo osoliš in nazadnje dodaš še trd beljakov sneg. Z zmego napolniš model za pudinge, ki si ga prej dovolj namazala z maslom in potresla z moko, in kuhaš v sopari. Rdeči puding serviraš v vencu lepih solatnih listov, ki si jih dobro sprala in jih pomazala z malce kisa in olja, postave.

deti bolj bujna. Ko je delo gotovo, ovijemo žico s poljubno vrvejo, ki predstavlja pecelj. To vrvejo moramo tesno oviti in precej nategniti, da se roža ne izmuzne.

Ko tako ovijemo vso žico, jo okrasimo s trakcem iz organdija ali izredno močnega blaga v primerni barvi — in roža je gotova. (n.)

Modni utrinki

Zimski klobuki niso več tako pretirani kakor jesenski. Izbera je velika in okusna. Visoki lončki so se umaknili poniznejšim čepicem, baretkam in zvončastim klobučkom.

Zamet je hudo v modi. Če ga znaš prav obrniti in z njim okrasiti plašč ali kostum, docela nadomešča krzno. Sukno in zamet je tako lepa kombinacija, da res uspešno tekmuje s še tako dragocenim krznom.

Široki, ohlapni, v ramah razširjeni plašči so zelo moderni. Skoraj vsaki se podajo; take plašč napravi tudi noge vitkejšje, paziš pa je na to, da so pete čevljev, ki jih obuješ k plašču, kar moč tanke. Predpoldne naj bodo ravne, popoldne nalahno ukrivljene. Damijana.

On dan sem vam opisovala pletene obleke in gotovo se še spomnite, da so pletene in vezene obleke letos prodirle tudi v večerno modo. Nehote sem mislila, da taka obleka ne more biti preveč elegantna; da sem narobe mislila, kaže današnja slika. Izšla je v najnovejši številki nekega dunajskega modnega časopisa.

Obleka je pletena v moderni ciklami, ni barvi. Posebno originalen je pas iz kromaste verige z veliko stekleno kroglo v barvi obleke.

Ta obleka pa ima le en pridržek: nosi jo lahko le dama visoke in vitke Saska.

Tudi suha koža terja skrbno nego

(n) Pariz, oktobra.

Često beremo o različnih nasvetih za nego masne kože, a za nego presuše kože se vse premalo zanimamo. Ženska s presušeno kožo ni nič na boljšem od zalitih dam s premastno poltjo.

Če je tvoja koža presuha, jo zvečer najprej obdelaj z mastno kremo, nato jo pa natri s pusto in v vodi topljivo kremo. V vsaki dobri drogeriji dobiš čist lanolin, to je mast, ki bo prijetno osvežila tvojo polt, ji vrnila gibčnost in mehko — same lastnosti, ki jih suha koža tako pogreša.

Voda za umivanje naj bo bolj mlačna ko mrzla.

Nekaj higijene za kožo

Kupi navadne otrobe, jih zavij v platnene vrečke in jih namoči v vodi. Najidealnejša za umivanje obraza je seveda deževnica.

Ne podloži pod puder preveč kreme, ker zamaši znojnice — posledica so vnetja kože, rdeče pike in mozolji. Če imaš suho kožo, je to dokaz, da tvoja koža, njene drobne žile dovolj živo ne delujejo. Zrak koži dobro de in vlaga je zdrava zanjo; dokaz je sveža polt megle vajenih Angležinj.

Če imaš lišaj, ga odpraviš z obkladki, namočenimi v slani vodi.

Ženska s suho poltjo je navadno zelo nervozna ženska; sama boš videla, da bo tvoja polt kar izsušena, če se boš preveč razburjala in premalospala — skratka, če boš neredno živela.

Vse, ki imajo suho kožo, naj čim bolj goje sport, hodijo na zrak, na sprehode, večkrat naj prav hitro korakajo in tečejo: — to prija kožnim žlezam in pomirja živec. Po kosilu naj se vsaj eno uro odpočijejo, ponoči naj spe redno vsaj osem ur. Svetujem jim tudi, da sistematsko goje optimizem in vedrost.

Posledice malomarne nega

Težko je prida svetovati za suho kožo, ker so vzroki tega pojava različni. Gotovo je le to, da naj ženske s suho kožo rabiyo čim manj skupaj vlekočih sredstev; pri umivanju naj bodo tudi previdne. Dobro je n. pr., če si umiva obraz s surovim mlekom.

Za suho kožo je precej koristna električna masaža, ker poživlja delovanje lojnic.

Ženske s suho poltjo naj posebno pazijo, kadar se toplota spremeni. Najboljše je, da se močno natre koža s mastno kremo; to ščiti kožo, čeprav je ne hrani. Kajti hranivo dobi koža vedno le od znotraj.

Pozimi posebno škoduje suhi koži v stanovanjih zrak, ki ga preveč posuši centralna kurjava. Zato postavi na peč ali na radiatorje posodo z vodo, da se zrak osveži.

Suha koža ima pa vendar veliko prednost pred mastno: odlično obdrži in prenese šminko...

Irène Conseillère

Grozdje je zdravo!

To so vedeli že Plinij, Dioskordij in drugi naturalisti iz starega veka. Ze oni so svetovali grozdno zdravljenje.

O grozdju se pri nas prav malo sliši. Na Francoskem in v Švici imajo pa slovite sanatorije, kjer posebno vstopno in vneto zdravijo z grozdem. Ba je je tako zdravljenje mnogo koristnejše od pitja zdravilnih in mineralnih voda. Za majhen denar dobiš na Francoskem v času trgatve po slaščičarnah, trgovinah s sadjem in na postajah kozarec grozdnega soka, ki so ti ga pred očmi iztisnili iz grozdov.

Grozda je še dovolj; vsaka ženska bi morala poskrbeti za obnovo svojega organizma z grozdnim zdravljenjem. Traja naj 7, 10 do 15 dni.

Ze grozdje, ki ga uživamo poleg druge hrane, nam bo koristilo.

Toda zdravilni učinek grozdja se bo pokazal šele tedaj, če bomo ob uživanju grozdja opustili drugo hrano. 1 kilo grozdja boš pojedla na dan, če hočeš shujšati, 2 kili, če želiš obdržati sedanje tezo, a 3 kile na dan, če se hočeš nekoliko zrediti.

Med posameznimi obroki grozdja smeš piti le čaj brez sladkorja ali pa prekuhano mrzlo vodo.

Kdor si bo hotel shujšati prebavo, bo jedel grozdje s luščini in pečkami vred; druga je seveda, če ima občutljiv želodec.

Ob grozdnem zdravljenju ne boš trpela lakote. Saj ima 1 kg grozdja prav isto hranilno vrednost kakor 1190 g krompirja ali 1150 g mleka ali 387 g mesa ali pa 297 g kruha.

Vsak mehanik mora večkrat očistiti svoj stroj, če naj mu dobro dela. Tudi tvoj organizem naj se prečisti, odpočije in obnovi z grozdnim zdravljenjem. Grozdje je zdravo. z.

Diabetiki

uporabljajte čaj „RADMILIZIN“ Reg. pod SBr. 13335/36, ker je odlično sredstvo pri zdravljenju sladkorne bolezni. Zahvalne izjave so na razpolago.

Izdehuje se edino v lekarni Radmila Nedeljković, Čičevac Moravska banovina.

Cena malega zavoja 18, velikega 26 Din franko Čičevac

Smrt plešavosti „Morana“

je vsakomur potrebna, to dokazujejo mnogostevilne zahvale dan za dnem.

»MORANA«, dišeča kozmetična tekočina, ne glede na stanje las uspešno pomaga.

Takoj izginejo prhljaji, ekcemi, lišaji itd.

Hrani lase, krepi korenino.

Takoj ustavi izpadanje las in na plešastem mestu zrastejo novi lasje.

Zahtevajte v frizerskih salonih umivanje glave samo z »MORANO«.

Pošiljamo po povzetju steklenico din 40—, poština din 7—.

Moderna kozmetika „Morana“ Split

Ako ne boste zadovoljni z uspehom, Vam denar vrnemo.

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni

Po francoščini priredil Ž. O.

9. nadaljevanje

Noel je nemo opazoval mlado milijonarko. Niti na um mu ni prišlo, da bi jo zmotil v njenem premišljanju. Dober opazovalec bi bil celo dejal, da mu je njena zmedenost v zabavo.

»Nu,« je povzela naposled, »kaj predlagate?«

»Civilno poroko: tako boste pred postavo in pred ljudmi veljali za poročeno gospo in nihče vam ne bo ostal dolžan spoštovanja. Ali niste mar sami rekli, da boste kaj hitro presekali vezi, ki ne bi ustrezale vašemu pričakovanju?«

»Kajpada sem rekla, in tako bom tudi storila!«

»Če je tako, pa vsaj logiko spoštujva in ne mešajva neba v te najine zadeve! Če že zadošča kateri koli uradni gospod s trobojno prepasko okoli pasu, da uzakoni najino zvezo — se pač zadovoljiva s tem gospodom in z njegovo trobojno prepasko!«

Marcela ga je pogledala. Ni vedela, ali se šali ali misli zares, in tako je za trenutek neodločna obstala.

Potlej ji je pa porogljiv usmev skrivil ustnice.

»Nekam hudo se mi navdušujete za takšno pot,« je menila. »In vendar ne bi bila v vašo korist.«

»Zakaj ne?«

»Stvar je na dlani! Zveza, ki bi bila nekoliko resnejša od... od gospoda s prepasko, kakor ste se tako slikovito izrazili — bi naju znala zapeljati v večjo intimnost... In utegnili bi doživeti minuto izpazbe — izpazbe, ki bi vas spremenila v mojega pravega moža.«

Noel se je moral vgrizniti v ustnico, da ni prasnili v smeh. Nehote mu je prišla na misel primera s psom, ki mu ponujajo kos sladkorčka. Vprašanje je le, ali se kaj prida ogreva za sladkorček, ki mu ga je od daleč pokazala.

»Morda se pa ne vнемam za to, da bi si zgradil življenje na takle minuti izpazbe.«

Te besede je rekel skoraj sam zase, brez posebnega poudarka. In vendar so Marcelo zbudile, zakaj živo je vzklisknila:

»Saj ne trdim tega! In za mene velja isto! Upam, da ne boste pozabili najinega dogovora!«

»Zastran tega, gospodična, bodite brez skrbi!«

Njegov morda malce preveč suhi odgovor je deklico razdražil. Živčno se je ozrla na okoli, kakor bi iskala pretveze, da konča dolgi pogovor.

»Mislim, da sva si vse povedala. O nadaljnjem mi bo poročal gospod Morel. Zato vam ni treba prihajati sem. Ko bodo vse priprave dozorele, se bova dobila na županstvu. Zastran vsega drugega... se obrnite do gospoda Morela.«

Nekam s poudarkom je izgovorila poslednji stavek in Mercier je razumel, da se je z njim dotaknila gnotne strani te poroke.

Nepričakovana odslovitve ga je prvi mah nekoliko zmedla. Toda kaj kmalu se mu je vrnil humor. Že od prvega večera, ko mu je ravnatelj Selekcijske agencije govoril o tej prečudni poroki, ga je denarna stran zadeve vedno silila v smeh.

Že misel sama, da si gre ženska kupovat moža, je vse prej ko vsakdanja. A da bo ta plačani mož prav on, Noel Mercier — se mu je zdelo zabavno da nikoli tega.

Ako je Marcela mislila, da bo z visokostnim nastopom ženske, ki plača in ji je zato vse dovoljeno, odvetnika užalila, je morala presenečena ugotoviti ravno nasprotno: ko je mladi mož odhajal, mu je igral na ustnicah nedolžen nasmeš.

»Posebno občutljive kože menda nima,« si je rekla na tistem mlada milijonarka. »Nu, vseeno sem pametno storila, ko sem za tri tedne odgodila najin prihodnji sestanek.

Če še tedaj ne bo čutil, kako malo se menim zanj, mu pač ne bo pomoči.«

In vendar ni bila sama s seboj tako zadovoljna, kakor se je delala. Živci so ji igrali in sama ni vedela, kam bi se dela.

»Mačka imam danes. Očividno nisem več za ples!«

Takrat so se njene oči ustavile na šopku vrtnic, in bilo ji je, kakor da bi bil on, ki jih ji je bil poslal, še zmerom v sobi... Obšla jo je bolna želja, da bi vrgla te cvetlice skozi okno, kakor je bila njih darovalca postavila pred vrata...

Instinktivno je pritisnila na gumb električnega zvonca.

»Odnosite te cvetlice in jih spravite v kuhinjo, da jih ne bom več videla,« je velela vstopivši sobarici.

Tako, zdaj ni ostalo od Mercierja prav nič več v sobi. Mislija je, da se ji bodo živci pomirili. Pa ne! Le zakaj je danes tako razdražena?

Na preprogi je ležal majhen bel papir. Pobrala ga je.

Bila je posetnica njega, ki mu je imela postati žena — njega, ki ga je bila malo prej tako oholo odslovila.

Zamišljeno se je zagledala v fini karton skoraj kvadrataste oblike, kakršna je bila tedaj moderna. Na njem se je bralo: »Noel Mercier«, nič drugega, brez poklica, brez stanovanja... Posetnica je zbujała vtis treznosti in dobrega okusa.

Marcela ji ni imela ničesar očitati... prav tako ne kakor ne imenu na njej — imenu, ki ga bo kmalu tudi ona nosila...

A glej: vzlic temu je raztrgala posetnico na drobne koščke in zagrnala vse skup v prasketajoči ogenj v kaminu.

Tako, zdaj ni prav ničesar več, kar bi jo spominjalo na mladega moža.

In vendar je slaba volja še zmerom ni minila!

»Ven grem! Drugače se še zadržim.«

Zacepetala je z nogami in vendar že odkrito priznala:

»Ta njegov nasmešek — uf, kako me draži!... Sam si je kriv, da sem ga za tri tedne odslovila... Zdaj šele vidim, kako bedasto sem se vedla!«

XII

Ko je gospod Morel izročil Noelu Mercierju ček na pet in dvajset tisoč frankov, da »poravnava prve izdatke in izplača svoje upnike«, ni odvetnik niti trenil z očmi.

Vzel je ček, pogledal, ali je pravilno izpolnjen in napisal potrdilo, ne da bi bil pokazal le najmanjše zadovoljstvo.

»To je pa le malo preveč,« si je dejal sam pri sebi gospod Morel. »Dela se človeka, ki mu je denar postranska stvar — in vendar: pet in dvajset tisočakov ni kar si bodi!«

Toda gospod Morel je bil v zmoti. Mercier ni niti mislil na to, da bi se delal nebržnega.

Ko je zgibal ček in ga spraviljal v denarnico, si je mladi mož samo dejal, da ni ta znesek nič posebnega.

»Bog ve kako radodarna moja zaročenka baš ni,« je rekel sam pri sebi. »Ali naj mar pet in dvajset tisoč frankov poplača dolgove odvetnika Noela Mercierja? Hm...«

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

ZAHTEVajte BREZPLAČEN CENIK MEINEL & HEROLD

A.Z.A.Z. ZAL. MARIBOR 193

Rekel bi da ne... Sicer jih nisem nikoli računal ne sešteval, vendar mi neki notranji glas pravi, da jih bo precej, precej več!

Še bolj je gospod Morel osupnil, ko je mladi mož prišel na dan podpisa ženitne pogodbe k notarju Durandu v družbi nekega zelo resnega gospoda: predstavil ga je za svojega kupčijskega zastopnika.

Mercier se je zavalil v globok naslanjač in malone zadremal v njem, medtem si je pa oni nataknil naočnike in jel proučevati pogodbo. Bral jo je sila natanko, od prve do poslednje vrstice in si je dal pojasniti sleherni podrobnost.

Notar ni nič rekel, le čudil se je tolikšni neznančevi natančnosti; saj je na dveh ali treh mestih celo zahteval neke spremembe... nebi-stvene sicer, pa vendar ne čisto nevažne: neznančevi popravki so veljali tistim točkam, ki so govorile o nevestinem imetju.

»Za primer, če bi kdaj prišlo do ločitve,« je vljudno pripomnil.

Mercier se je podpisal in nato je s svojim spremljevalcem odšel.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetločila srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

Gospod Morel je prebral one dve ali tri spremembe, prebral jih je v drugo in v tretje. Potem se je popraskal za ušesi.

»Saj ni ničesar spremenil v svojo korist!«

»Res je,« je pritrdil notar. »Čudna stvar: človek bi rekel, da bolj računa z ločitvijo kakor z zakonom...«

»Zelo čudna stvar! Videti je, da svoji nevesti nič kaj ne zaupa!«

»Tudi meni se tako zdi!«

Ravnatelj Selekcijske agencije je z glavo majaje pogledal svojega sobesednika. Potlej je menil:

»Še svoj živ dan nisem imel opravka s takimi ženitnimi kandidati!... Vaša klijentka je resda zala in ljubezniva dama, toda malo manj prenapetosti ji najbrže ne bi škodilo...«

»Vaš mladi mož je nedvomno imenitnega rodu in lepih manir,« je z nasmehom odvrnil notar, »le nekam preveč nezaupljiv je... To mu jemlje dober del veljave...«

»Ko se pa gospodični Fernandovi zdi tako umestno, da se malone žaljivo zavaruje na vse strani!«

»Kaj hočete: oprezna je pač!«

»Zato ima tudi Mercier prav, če je pripravljen na vse... Kadar se ga bo naveličala...«

»S tem moramo pač računati... Dan današnji so ločitve na dnevnem redu!«

»Škoda bi bilo,« je menil obžalovaje gospod Morel. V mislih mu je bila lepa nagrada, ki mu jo je bila deklica obljubila.

»Da, škoda...« je stvarno pritrdil notar. Preveč zakonov se je bilo že sklenilo in razdrlo v njegovi pisarni, da bi mu te stvari šle še kaj do živga.

»Pa sta vendar prav čeden par,« je menil gospod Morel.

»Zelo čeden par!«

»Ali tudi vi mislite, da se utegne zadeva kdaj na slabo obrniti?«

»Kdo ve!«

Notar je skomignil z rameni. Potlej je dodal:

»Saj veste, ljubi prijatelj, da sem videl in doživel že vse mogoče poroke: iz ljubezni, lepote, koristnosti, razuma in udobstva. Zakon je loterija, kjer le malo ljudi zadene dobiček... Zato nič ne stavim na končni uspeh... Verjemite

TUDI VAŠ NOVI PLAŠČ OD PAULINA

KER DOBITE VSAKEGA DESETEGA ZASTONJ O ČEMER SE NATANČNEJE INFORMIRAJTE V TRGOVINI DAMSKE KONFEKCIJE PAULIN, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 6

mi, le tako se človek ogne razočaranja.«

»Nekam prešerne volje se mi zdite!«

Gospod Morel se je med sme hom poslovlil od notarja, toda v resnici ni bil tako dobre volje, kakor jo je kazal.

»Prejeti Mercier, na živce mi gre! Naj me le počaka, mu bom že svoje povedal! Ta zakon mora biti srečen!... Tako bogata nevesta! Saj bi ga z zlatom lahko pokrila! Popoln norec mora biti, kdor ni s tem zadovoljen. Hvala Bogu, fant ni videti neumen. Samo ko bi mi povedal, zakaj neki je tako jahal na tistih določbah, ki govorijo o ločitvi?...«

XIII

Vstopili so v veliko poročno dvorano, po vrsti: Marcela, Mercier, njuni dve priči in neizogibna Marija Duvalova. Stara devica je vso pot mrmrala molitve, kakor da bi bila v cerkvi. Ubogi družabniki je bilo, kakor da bi šla za pogrebom; morala se je s silo premagovati, da ni na glas zajokala.

Vrta ženska še zmerom ni marala verjeti, da bi bilo vse to res.

Čeprav bo zdaj napočil trenutek, ko bo treba izgovoriti neopraciljivi »Da«, ni mogla verjeti, da pojde Marcela do konca. Vrh tega se ji je zdelo nemogoče, da bi se mogla vršiti tolikanj pregrešna poroka, ne da bi narava sama posegla vmes. Stara devica se je malone z gotovostjo zanašala na to, da se bo čudež zgodil in da se bo tako Marcelina nenravna namera izjalovila.

Marcela in Noel sta sedla čisto v kot dvorane na eno izmed poslednjih prostih klopi iz zelenega žamet, ki jih je gostoljubno županstvo tega bogatega pariškega okraja dalo svojim podanikom na razpolago.

Pred njima so bili še trije pari s pričami.

Marcela si jih je ogledovala. Sprva je nekam radovedno, potem pa skoraj porogljivo merila z očmi belo oblečene neveste z oranžnimi venci na glavi.

Tu, na prizorišču civilne poroke, se ji je ta brezmadežni lišp zdel še posebno staromoden in neokusen, da, skoraj smešen. Toda ko je videla, kako se je ena izmed nevest nežno naslonila na svojega ženina, se je tudi mlada milijonarka zresnila.

Preletela je po vrsti vse tri pare. Videla je njihove stiskajoče se roke in blaženstvo v očeh, kadar so se srečali njihovi pogledi — sami dokazi ljubezni, ki je družila vsakrateri teh treh parov... In porogljivi nasmešek na Marcelinih ustnicah je zdajci zamrl.

Mladi milijonarki so se v nenadejanem preplahu razširile oči in obrnila se je k svojima lastnima pričama: k stari družabnici, ki je še zmerom mrmrala molitve in komaj premagovala jok; in h generalu Croissetu, ki je še njenega očeta poznal in si ga je prav zato izprosila za pričo pri poroki.

»Videla je starega moža, kako sedi trdo na stolu, nekoliko vstran od nje. Držal se je prav tako resno, kakor takrat kadar je bil pri paradi.«

Marceli se je izvil vzdih: oba človeka, ki sta zastopala vse tisto, kar ji je bilo nekoč najdražje na svetu, sta izdajala vse, samo veselosti ne. In slovesnost se ji je na mah zazdela pusta in siva.

Obrnila se je k Noelu. Tudi mladi mož je bil resnejši kakor po navadi, čeprav se je skušal kazati nebržnega in se ji je vselej vljudno nasmehnul, kadar koli so se srečale njune oči.

Stal je tako, da ga je videla od strani. In priznati si je morala, da ji njegov pravilni profil z ravnim nosom, visokim čelom, odločno brado in močnimi črtami ni bil nevšečen. Na tistem si je dejala, da ima njen bodoči mož izredno čedno zunanost in izbran nastop in da se pač nobeden izmed navzočih ne more meriti z njim.

Prav takrat je Noel nekaj pripomnil svoji priči, majhnemu plešastemu gospodu, oblečenemu neelegantno, skorajda malomarno; zato mu je pa gumbnico krasil trak komturskega reda Legije časti.

»Gospod Marchand, član Akademije,« ga ji je bil predstavil Mercier.

Kdor si bodi torej le ni bil in Marcela se je čutila počaščeno z njegovo navzočnostjo.

A vendar: koliko rajši kakor vso to nebržno gospodo bi imela kraj sebe ono staro, od veselja sijočo ženo — nedvomno je bila nevestina mati — ki je vsa blažena gledala nevesto v svoji bližini.

Na tej mladi ženski ni bilo nič posebnega. Debelušasta je bila, neokusno oblečena in tudi ljubka ni bila nič preveč. In vendar se je zdela njenemu bodočemu možu lepa kakor nobena! Objel jo je bil okoli pasu in jo je stiskal k sebi, da ji je laglje šepetal na uho prelestne besede — čudodelne besede, sodeč po njihovem učinku: debeluška je kar medlela in se je vsa blažena predajala ljubečemu ženinovemu objemu.

Marcela ni nikjer več videla smešnosti pri teh razigranih zaljubljenih ljudeh. Videla je le še materinsko srečo in blaženstvo mladoporočencev, ki so se zdeli, kakor da plavajo v devetih nebesih.

Mercier dotlej ni bil opazil čudne mračnosti na obrazu svoje spremljevalke. Šele ko je nehal govoriti z Marchandom, se je nehote obrnil k deklici, sedeči zraven njega. In tedaj je videl, kako njene široko odprte oči nekam strme. Pogledal je v njihovo smer in se ustavil na mladem, tesno objetem paru.

Mladi mož je očividno uganil, kaj se dogaja v duši njegove ponesne sosedice, zakaj porogljive ustnice so se mu razklenile v bežen nasmeš.

Sistematično varčevanje prinaša uspeh

do osamosvojitve,

le po tej poti prideš do lastnega doma, do letovišča, do izpopolnitve izobrazbe

zato

ne pozabi nikdar na mesečnevlogenatvojo hranilno knjižico pri

Hranilnici Dravske banovine

Celje

Ljubljana

Maribor

Radio Ljubljana
od 26. nov. do 2. dec. 1936

CETRTEK, 26. nov. 12.00: Koncertni plesi (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Pester spored (Radijski orkester) ■ 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Klavirske točke štiriročno (gg. dr. Danilo Svara, L. M. Škerljanc) ■ 21.00: Svet v pesmi (igra Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz. Vmesne vloške poje g. Mirko Premelč ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 27. nov. 11.00: Šolska ura: Naši izseljenci. Koliko jih je, kje prebivajo in kakšne so njihove vezi z domovino ■ 12.00: Odmevi iz naših krajev (plošče): g. Premurov, tajnik Rafaele družbe ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Iz opernega sveta (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska ura: Kaj usposablja družino za njeno vzgojo (gđ. Sreča Labernik) ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Francoščina (g. dr. St. Leben) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: O gledališču (Ciril Debevec) Ljubljana ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Koncerti vojaške godbe ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 28. nov. 12.00: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Za delopust! (Radijski orkester) ■ 18.40: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: O našem narodnem blagu (dr. Radovan Kazimirski) Beograd ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: Zunanja politika (g. dr. Alojzij Kuhar) ■ 20.20: Poglejmo v savinjsko dolino, Besedilo sestavljajo g. Janjo Kač. Sodelujejo člani rad. igralke družine, Akademski pevski kvintet. Vodstvo: Jože Zupan ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Pojdimo na ples! (igra Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 29. nov. 8.00: Vesel nedeljski pozdrav (plošče) ■ 8.30: Telovaldba (15 minut za ženske, 15 minut za moške vodi g. prof. Marjan Dobovšek) ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve: Foerster: Slovenska maša v čast sv. Cecilije ■ 9.45: Verski govor (p. Kazimir Zakrjanski) ■ 10.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 11.15: Iz živalskega sveta (plošče) ■ 11.30: Mladinska ura: Trije godci (zvočni pripor) ■ 12.00: Koncert ruskega seksteta ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah) (oddaja je prekinjena od 14. do 16. ure) ■ 16.00: Fantovska ura: Posledice boljševiške vzgoje (g. Rudolf Smersu) ■ 17.00: Nasveti za kmetovalce (g. Ludvik Puš) ■ 17.20: Koncert godbe »Zarja« ■ 18.20: Harmonika (plošče) ■ 18.30: Strukelj: Zabavna igrice (izvajajo člani Narodnega gledališča v Ljubljani) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Kaj največ čita naša mladina (dr. Marija Ilie Agapov) Beograd ■ 19.50: Plošče ■ 20.00: Slovenska ura: Prešernov večer. Sodelujejo: g. F. S. Pingžar, gđ. Vida Rudolfova, g. Roman Petrovič, člani narodnega gledališča v Ljubljani in Radijski orkester ■ 21.45: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.00: Večer za naše izseljence.

PONEDELJEK, 30. nov. 12.00: Vrsta veselih pesmic (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Operne predigre (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura: O zraku (g. dr. Anton Brečelj) ■ 18.20: Gabriel Pierre: Ramuntcho (plošče) ■ 18.30: Slovenska narodna pesem (predava g. Fr. Marolt) ■ 19.30: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Vombetgar Jože: Ustoličenje na Gosposvetem polju (zvočna slika) ■ 20.40: Koroške narodne pesmi (plošče) ■ 21.00: Ura simfonične glasbe (Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Romance, serenade in uspanke (igra Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 1. dec. 9.00: Šolska ura: Naš narodni praznik (govor, petje, deklamacije, I. dekl. mešč. šola) ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice ■ 12.00: Reprodne koncert jugoslovanske glasbe ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Narodne pesmi s spremljevanjem Radijskega orkestra. Sodelujejo: gđeni. Zupanova in Rupnikova, gg. Tone Petrovič in Banovec ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Iz jugoslovanskih oper (Radijski orkester) ■ 18.40: Naše zedinjenje (g. dr. Karel Capuder) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Rezervirano za prenos ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Jugoslovanski plesi in koračnice (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 2. dec. 12.00: Simfonični orkestri iz raznih dežel (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (po željah) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura: Jakee in Metka pri kralju Matjažu (zvočna pravljica, napisal J. Žvan, izvajajo člani rad. dramske družine) ■ 18.40: Delavska ura: Pomen rudarstva za naše narodno gospodarstvo (g. inž. Gostiša Viktor) ■ 19.50: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar); v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored ■ Konec ob 23. uri.

Marcel Allain in Pierre Souvestre
Skri vnostni Fantomas
Detektivsko - kriminalni roman

39. nadaljevanje

Vprašal je poslovodjo po konjskem mešetarju. Zal mu gospod Dominik ni mogel drugega povedati, ko da ga ni videl, da sploh ne ve kdaj je prišel, kje je sedel in kaj je pil. Zdal ga gotovo ni v njegovem lokalu, zakaj tudi v separejih sede samo trije zaljubljeni parčki.

Potlej je Fandor še kakšno uro čakal juva, ker se pa komisar ni vrnil, je odšel spat.

Medtem se je že noč umikala dnevu in juve je opazoval nad množičnimi drevesi brimborionskega parka svila novega dne. Zavilal si je ovrtnik na plašču, zlezal iz svojega skrivališča za grmom, potlej je pa zavil na pot, ki drži čez Bellevue na državno cesto, in veže Sèvres z Meudonom.

Izvošček ga je bil odpeljal na zapadno stran Pariza čez Pont du Jour, Bilancourt, dalje čez Pont de Sèvres in naposled vzdolž Bellevilla do brimborionskega parka.

Dixon je bil ustavil svoj avtomobil pred gospodskim dvorcem, s samozvestjo lastnika je odprl železna vrata ograje, zapeljal je avto v garažo in odšel z Loupartovo ljubico v hišo. Čez kakšno pol ure je edina luč v hiši ugasnila. Vse je bilo tiho in mrtvo.

Juve je splezal čez ograjo, tekal je po parku, ogledal si je vilo od vseh strani, potlej se je pa eknil za neki čeber.

Ni mogel verjeti, da si je boksač vzal srčkano dekle samo zato s seboj, da bo s njo preživljal nekaj slastnih uric. Prav gotovo sta bila domeničana. Ta samotna hiša sredi množičnih dreves je bila nalašč ustvarjena za skrivnostne sestanke. Juve je imel Američana na sumu, da je Loupartov zaveznik, zato je voo noč upal, da bo zdaj zdaj prišel Loupart sam, ali pa morda celo doktor Chaleck...

Dolge ure je prebil komisar v svojem skrivališču z napetim samokresom, da bi ga karkoli nepričakovanega ne presenetilo.

Cakal je zaman. Prav gotovo bi bil ostal še v svojem skrivališču, če bi se ne bilo že zdani. Sprito bližnjih sosedov se mu je zdelo vendar prenerodno, da bi se pri belem dnevu potikal tod okoli v elegantnem pariškem fraku, z belo kravato, z doigim večernim plaščem...

Komisar se je vrnil do smrti utrujen ko kakšen pravi nočni razuzdaneec k svojemu avtomobilu in ukazal šoferju, naj ga potegne nazaj v Pariz.

Pred večnimi vrati svoje hiše na Bonapartovi ulici je z nejevoljnim obrazom odšel šoferju mastno vozino.

XLV

Zaljubljeni boksač

Stara dekla je pravkar prinesla zajtrk, kavo, presno maslo, marelično mezo in drobno pecivo na vrtno mizico, pogrnjeno v zeleni utici sredi vrta.

Bilo je ob osmih zjutraj; pomladansko sonce je zlatilo s svojimi žarki staro drevje in božalo evelične grede.

Natančnost

Avtobus se vzpenja po novi cesti v Dolomitih, potniki očudujejo gorske orjake.

Vodnik (v trenutku, ko se peljejo mimo veličastne stene): »Oenjene dame in gospodje, te prekrasne gore so stare natanko 2 milijona let in 4 mesece...«

»Kako pa morete vedeti to tako natanko?« vpraša prostodušno neki ameriški turist.

Vodnik: »Prav lahko. Pred štirimi meseci sem tod vozil nekega nemškega geologa, ki je raziskoval te gore, in on mi je povedal, da so stare 2 milijona let.«

Strahopetni zamorec

Bombažni nasad na jugu Združenih držav... Gospodar in njegov stari črni hlapec počivata na senčni verandi. Silna vročina lega na njune misli in pogovore.

SREDA, 2. dec. 12.00: Simfonični orkestri iz raznih dežel (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (po željah) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura: Jakee in Metka pri kralju Matjažu (zvočna pravljica, napisal J. Žvan, izvajajo člani rad. dramske družine) ■ 18.40: Delavska ura: Pomen rudarstva za naše narodno gospodarstvo (g. inž. Gostiša Viktor) ■ 19.50: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar); v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored ■ Konec ob 23. uri.

Nekaj minut kasneje je prišel Američan Dixon v beli flanelasti obleki in nejevoljen ugotovil, da je utica še prazna. Prižgal si je cigareto in čakal.

Kmalu je zaškripal pesek pod drobnimi cepetajimi nožicami; veje so se razgrnile in pred njim je stala Jozefina v svetlem svilnatem kimonu, smejajoča se in lepa ko pomladno jutro!

Zardela je in ponudila orjaku roko. Dixon je pobesil oči in vprašal: »Kako ste spali, lepi otrok?«

»In vi, gospod Dixon?«

Američan se je nasmehnil in povabil Jozefino naj sede. Ko sta molče pozajtrkovala, se je ojunail in dejal: »Ali ste zmerom tako boječi, gospodična Jozefina?«

Jozefina ni odgovorila na njegovo vprašanje, temveč je s prisiljeno radostjo vzklila:

»Voj, kako lepo je pri vas!«

Ves srečen je začel boksač pripovedovati kako samotarško živi, kako uživa naravo in je ves zadovoljen v svojem skritem gnezdu. Med pripovedovanjem je primikal svoj stol čedalje bliže Jozefini.

Nežno je objel dekle okrog pasu in jo še nežneje vprašal:

»Zakaj ste le šli z menoj, če vam ni nič do mene? Ali ne bi hoteli biti vsaj malo nežni z menoj, Fifina?«

Jozefina je odkimala in rekla: »Snoči sem bila malo v rožicah; nisem se dobro zavedala kaj delam, še manj, zakaj sem šla z vami.«

Čutila je, da jo Dixon meri, zato je začelno nadaljevala:

»Ko ste me srečali v tem čudnem ne preveč poštenem lokalu, ste gotovo mislili, da sem...«

Dixon ji je padel v besedo:

»Prisegam vam, da sem vas imel zgolj za srčkano in neizkušeno dekle!«

Jozefina se je ježno ugriznila v ustnice in nadaljevala:

»Ze prav! Nočem se delati boljše ko sem. To vam pa lahko rečem, gospod: muham bogatih ljudi se ne vdamam...«

Ves preplašen sprito neprijaznega odgovora je začel Američan vnovič zatrjevati, da še zdaleč ni mislil na njeno pokvarjenost...

»Samo nekaj me teši,« je Jozefina spet povzela, in položila roko orjaku na ramo, »da ste se takrat, ko sva bila sama, vedli ko gentleman...«

Pri teh besedah ga je pogledala s svojimi velikimi, sinjimi otroškimi očmi, da se je ves zmedel. Zdal ni vedel, ali ga ima za najgalantnejšega moža na svetu ali pa norce brije iz njegove čednostnosti.

Dušeslovje mu ni bilo kdo ve kako blizu; mislil je naravnost kakor je naravnost suval s svojo pestjo.

Brez okičanega uvoda, ne da bi povzdignil glas, je začel svojo spoved:

»Prav zares mi ugajate, bolj ko kakršna koli ženska na svetu. Sicer ste me zavrnili, vendar pa kljub temu verjamem, da ste zmožni tudi globljih čustev. Tovaršica, mi zdite, tovaršica, kakršno že zmerom iščem! Ali hočete postati moja žena? Čez mesec

dai se vrnem v Ameriko... Dovolj denarja sem si že prihranil in še več ga bom zaslužil. Vzel vas bom s seboj in vas ne bom nikoli zapustil. Ali hočete, Fifina?«

Jozefina se je sprva emejala Američanovemu snubljenju, ko se je pa malo globlje zamislila, si je morala priznati, da je ponudba nad vse vabljiva. Dixon ji ni bil nevšečen; razen tega jo je čakalo prijetno, neakrbrno in mirno življenje; njene večne bojazni pred policijo bi bilo na mah konec. Postala bi bogata elegantna dama, videla bi tuja mesta in tuje dežele... njena bodočnost bi bila sončna in čudovito lepa...

Američan, nestrno čakajoč odgovora, je ponovil svoje vprašanje:

»Draga Fifina, povejte mi, ali hočete postati moja?«

Jozefina je molčala. Druge misli so jo obšle, misli, ki so jo ovirale, da bi se odločila. Meščansko življenje, ki ji ga je Dixon ponujal, je bilo prav gotovo zelo vabljivo, vendar pa bržčas hudo, hudo dolgočasno... Resda, prijetno ni, če na ulici trgovci kriče za teboj, kadar računa precej ne plašaš, včasih je pa le lepo in veselo, kadar se tri dni in tri noči ne utegneš preobleči in romati iz krme v krmo. Takšno življenje je polno spremembe in živahnosti; veselje odtelhta nevarnost!

Tega vrtinčastega življenja ji je bilo žal; težko bi vzela slovo. No, nič manj se ji ni srce krčilo, ko je pomislila na Louparta, tega temučnega apasa, ki ga je kljub njegovi surovosti ljubila ko boga!

Čim več je Jozefina razmišljala, tem bolj so se ji zapletle misli, tem bolj se je sama sebi dozdevala uganka.

Kaj naj stori? Ali se naj vda dobremu duhu, ki jo kliče na pošteno pot, ali naj sledi svojemu nagonu po uživanju in pregrešni ljubezni?

In ko je Američan že v tretje vprašal, mu je odgovorila po ovinku:

»Morda bom rekla da, morda tudi ne. Dajte mi časa, da si premislim!«

Dixon je svečano vstal:

»Najdražja, najlepša prijateljica moja, bodite v moji hiši ko da ste doma; prosim vas, da ob enih z menoj obedujete. Zdal se bom odpeljal k svojemu trenerju, no, in takas boste imeli dovolj miru, da razmišljate.«

Nekaj minut kasneje je slišala Jozefina, kako je Dixon pognal motor, da jo mahne v Pariz.

Tudi stara gospodinja je odšla zdoma po opravkih. Jozefina je bila sama v tem krasnem podeželskem dvorcu. Zasanjano je pohajkovala po senčnatih drevoredih in z občudovanjem motrila prekrasne evelične grede.

Da, življenje je resda lahko lepo, mirno in pokojno! Kakšna je že razlika med svežim in čistim ozračjem na kmetih in med zasmrjenim vzduhom vlemesta! In kakšna je šele razlika med gospodskim vedenjem tega Američana in med grobstvo njenega Louparta.

Dalje prihodnja

stori isto, če me Bog prvega pokliče k sebi.

»Dobro, master,« odvrne zamorec, »toda če boš ti prvi umrl, mi moraš obljubiti, da prideš podnevi!«

Sumljivo na obe strani

Ona: »Če sem res prva, ki ste jo kdaj poljubili — kako t. d. da znate tako dobro poljubljati?«

On: »Če sem res prvi, ki vas je kdaj poljubil — kako morete vedeti, kakšni so dobri poljubi?«

Zobozdravniška

»Gospod doktor, koliko stane pri vas zobovdek?«

»Stiri do pet tisoč dinarjev, potlej boste pa lahko spet imenitno grizli.«

»Nak, gospod doktor, potlej ne bom grizel ničesar več, če vam toliko plačam!«

Ljubezen

Marjanca: Mati, Janez se pa menda ženi!

Mati: Babje marnje! Kje si le pobrala to neumnost?

Marjanca: Že večerjaj si je umil vrat in davi spet...

Ne bo pravi

»Ali stanuje v tej hiši gospod Nakliž?«

»Da! Kaj bi radi od njega?«

»Denar!«

»Ne, naš Nakliž že ne bo pravi, ta nima počenega groša!«

Razlika

Tujec pri brivcu: Strela z jasnega, zdaj ste me že drugič vrezali! Če ne znate briti, vam bodo vsi gostje pogbenili.

Učenec: Ne bodo, saj gostov ne smem briti, samo tuje!

LJUBEZEN!
Nadaljevanje s 6. strani

Bila je nedelja po tistem dnevu, ko sva šla z B. in R. v R. po čokolado. Bila sem muhasta, res da sem Te zalila, prav tako je bilo v nedeljo. Ko smo šli s postaje, kamor smo spremljali R., Ti je bilo preveč težko pri srcu in si se žalosten poslovil. Tisti večer sem mnogo premišljevala:

Vedno sem si želela imeti poleg sebe dušo, ki bi jo ljubila in ji vse zaupala, na katero bi se lahko oprla v svojih slabih trenutkih. Našla sem jo, ali vedela nisem, da terja ljubezen tudi žrtve. Težko mi je bilo včasih ob misli, da nisem več svobodna, ker sem se prostovoljno vezala. Mislim, da je tod podzavestno izvirala moja slaba volja.

1. septembra pa sem šla sama vase, vendar sem si pridobila svoj duševni mir, in drugo jutro sem vstala vsa prerodena.

In od tistega dne si je Tvoja duša na vse načine prizadevala, da ne bo sitna, čeravno ji ni vedno popolnoma uspelo. Ker pa je nekoliko domišljiva in predrzna, upa, da ji bo njen D. te majhne nevšečnosti velikodušno odpustil.

13. april (1936).

Prosil si me, naj Ti kaj napišem v spomin na današnji dan. Nisem popolnoma zdrava, zato oprosti skromnim vrsticam.

Danes je nekako 13. postaja mojega križevga pola. Zadnja, 14. in najtežja bo nekako meseca junija, ko boš delal stvarno. Upam in verujem, da bo to res zadnja postaja in da bo za velikim petkom veselo vstajenje.

Danes 13. mama je hudo, ker se posavlja, a vera v dan vstajanja nama bodi svetla luč, ki nama naj daje potrpljenje in upanje!

26. oktobra 1936.

Končano!

M.

Dolgo sem še listal po prečitani zapnici. Različni občutki so mi vstajali v duši. Sama po sebi so se mi porajala vprašanja: Ali je ljubezen sploh kaj stalnega, ali ni to samo nekaj relativnega? Sicer pa, ali je tukaj res bila ljubezen?

Ali ni bilo vse skupaj ena sama velika laž njej in njenemu dragemu? Nehote sem odprl tudi pismo, ki je bilo priloženo. Njeno zadnje pismo!

D.!

Oprosti, ako pismo ne bo tako, kakor želiš. Mnogo hudega sem Ti prizadejala, a danes Ti moram zadati zadnji udarec. To je usoda. Dobro se zavedam svoji krivde in neznatnosti, vendar ne morem drugače. Taka sem kakor 99 odstotkov drugih deklet, čeprav sem se prizadevala, da bi ne bilo tako. Nisem Ti zvesta. Zaničuj me, kajti česa drugega nisem vredna. Mogoče bom zato še kruto kaznovana, a vendar se ne da zdaj nič več spreminiti. Odpusti, ako moreš! Toda ne imej me v slabem spominu in pozabi dekle, ki Te je tako grdo razočaralo. Pozdravljen

To je torej življenje! Ker fant čaka službe, se je v teh svojih težkih dneh pokazal malo slabega, nemočnega, se mu je izneverila tudi ljubezen. Morda se je dekletu zabotelo vedrejšega, vselejsejšega fanta, morda?... Ali pa se ji je zahotelo življenja, bogastva in blestečega imena? Naj bo že kakor koli. Nimam pravice o tem soditi. To bo pokazalo življenje.

Se tole. Danes sem srečal omenjenega prijatelja. Veselo me je pozdravil in zdel se mi je kakor preroden. Stisnil mi je roko: Veš, težko mi je bilo v začetku, toda stisnil sem zobe in zadavil v sebi tisto — kar imenujemo ljubezen. Samo, kadar se spomnim nazaj, občutim nekaj grenkega v ustih. Kakor po prekrakani noči.

Malo je prenehel, pa se je takoj nečesa domislil:

»Uporabi mojo zgodbo za povest ali ne vem za kaj, samo na koncu se pripomni, da hočem tudi jaz sodobno živeti, da se mi hoče življenja. Hočem živeti tako in hočem napraviti nekaj takega, da me bo ona vsaj lahko zaničevala. Nočem biti v njenih očeh dober, pošten in ne vem kaj še. Nočem, o o čem! Hočem, da bo tudi ona mislila tako name, kakor mislim jaz zanj!«

Poslovila sva se in šla vsak svojo pot.

D. K.

Listnica uredništva in uprave

VSEM CENJ. NAROČNIKOM, ki so nam pisali zastran opominov, sporočamo, da jim je opomine poslana s prošnjo, da poravnajo naročnino za tekoče četrtletje. Naročnina se pri vseh časopisih plačuje vedno vnaprej in ne za nazaj, zato teh opominov ne smejo uprati. Ki odgovarja za svoje delo, steti v slo. Prosimo vse cenj. naročnike: ki bodo te dni dobili opomine, da se nanje odzovejo s plačili, tako da bomo do novega leta lahko zaključili naše naročniške knjige in kartoteke za leto 1936.

GOSPO ALI GOSPODIČNO, ki nam je poslala hrvaški prispevek, opozarjamo, da morajo biti članki za naš list čim krajši, čim jedratejši in čim neposrednejši, nikakor pa ne v obliki znanstvenih razprav in suhoparnega nastevanja. Takih člankov niti ne čita.

GOSPODIČNA FRANCESKA: Prav lepa hvala za pesmico. Vidi se, da ste začelica in da niste vajeni pisanja. Poskušajte napisati kaj kratkerega iz svojega življenja, a raje ne v obliki pesmic, ker je to zelo težko. Poskusite in pošljite!

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega značaja računamo po 5 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklic in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglaš je treba še posebej plačati davek v znesku 1'50 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglaš šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglaš se plačuje vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na ček, račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znanih oblikih z naročilom.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MLAD SIMPATIČEN in seriozen gospod si želi iskrenega prijateljstva z gospodično simpatično zunanostjo, lepega obnašanja in plemenitega značaja. Po možnosti z mlado učiteljico. Dopolnje prošnja na upravo »Družinski tednik«.

ZENITVE IN MOŽITVE v boljših krogih posredujemo z največjo vestnostjo. Informativne prospekte razpošljamo diskretno, če pošljete pošto znanke v znesku 10.—. Imamo veliko izbiro odličnih dam in gospodov. Dopolnje v slovenski: »Rezors« Zagreb — pošta št. 3. Mnogo slovenskih gospodičen in gospodov se je že srečno poročilo z pomočjo »Rezorsa«. Pišite še danes tudi vi po prospekte!

SOLIDEN TRGOVEC, Slovenec, neženjen, lastnik krasne trgovine na deželi, brez dolga, star 28 let, z mesečnim dohodki okoli 5.000 dinarjev, se želi poročiti z njemu primerno gospodično Slovenko. Informacije proti pošiljki znanke v znesku 10.— pošlje: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

MLADA SIMPATIČNA gospodična, privatna uradnica si želi znanja simpatičnim gospodom s stalno eksistenco. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Resno 222«.

DOKTOR MEDICINE, občinski zdravnik, star 32 let, soliden, značajan, neženjen, docela zdrav se želi poročiti s simpatično gospodično Slovenko s primerno doto. Informacije daje proti pošiljki znanke za Din 10.— pošlje: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

BRIVEC IN FRIZER, Slovenec, lastnik dobro ideočega salona za dame in gospode v velikem slovenskem mestu, neženjen, 30 let, se želi poročiti s simpatično gospodično Slovenko z ležale. Informacije proti pošiljki znanke za Din 10.— pošlje: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

KONJENISKI PODPOLKOVNIK, vdovec, star 42 let, rim kat., v aktivni službi, se želi poročiti s simpatično gospodično Slovenko iz boljših rodbin s primerno doto. Informacije daje proti pošiljki znanke v znesku 10.—: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

SODNIŠKI PRIPRAVNIK, dr. prava, krasen, simpatičen gospod, rim. kat., star 23 let, se želi poročiti z dobro situirano gospodično Slovenko. Informacije daje proti pošiljki znanke v znesku 10.—: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

MLADA GOSPODIČNA, simpatična, vajena vseh hišnih del in dobra kuharica, išče mesto pri boljši družini. Ponudbe poslati pod »Simpatična« na upravo »Družinskega tednika«.

KRAŠEN OFICIR, poročnik, star 28 let, popolnoma zdrav, eleganten, se želi poročiti s simpatično gospodično Slovenko iz boljših, dobro situiranih rodbin. Informacije daje proti pošiljki znanke v znesku 10.—: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

PEKOVSKI OBRTHNIK v Ljubljani, s krasno eksistenco, star 28 let, rim. kat., neženjen, se želi poročiti s simpatično dobro situirano gospodično Slovenko z dežele. Informacijske prospekte proti pošiljki znanke v znesku 10 dinarjev daje: »Rezors«, Zagreb, Pošta 3.

DVIGNITE PISMA POD: »Zenitev«, »Fani in Anitas«, »Hrepenenje po tihli sreči«.

ČUJ LEPO MLADENKO hotele idealne ljubavni. Oglas »Tednik«.

DVIGNITE PISMA POD: »Hrepenenje po tihli sreči«, »Iskrenost«.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ISČE SE STREZNICA, ki zna lepi prati perilo in nogavice ter fino krpati. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Natančnas«.

INTIMNI ŽENSKO KOLEDAR, velikost no tesa, 180 strani, mora imeti vsaka dozorla žena, da se pouči, kako se lahko brez fizične ali moralne škode na versko in medicinsko neoporečen način trajno izogiba spočetju. Po povzetju Din 20.— Zaloga v Ljubljani: Kati Voda, Medvedova 8; dobi se tudi v Učiti knjigarni in v trafikah na splošno »Rita«. Slavnica in v trafikah na Tyrševi c. 53.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MIZARSKI POMOČNIK in šofer v izpitnem, zmogel vseh stavbenih del in politur, star 28 let, išče službo. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Nekadilce«.

AGILNE IN POSTENE ZASTOPNIKE-ZAUPNIKE sprejme: »Oniram« Mojsirana. Vsak zasluhek!

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

IZPADANJE LAS IN PRILJAJ prepreči samc znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi. Če to redno dvakrat na teden uporabljate, 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošljamo parfumerija Nobilior Zagreb, Ilca 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času. Če se masira s čudežnim eliksirjem »Eau de Labores« 1 steklenica z navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošljamo parfumerija Nobilior Zagreb, Ilca 34.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za tase, ki jo dobite v črni, rjavi, temno rjavi, svetlo rjavi in plavi barvi lahko vsako sam barva in je postopek zelo enostaven in stalno barve trajne. 1 garitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošljamo parfumerija Nobilior Zagreb, Ilca 34.

ESENCA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljši in najzanesljiviše sredstvo proti

priljajem in izpadanju las. Slabi in zamerni lasje lažje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica s navodilom Din 30.—. Naroča se pri: Nobilior parfumeriji, Zagreb, Ilca 34.

Prodaj

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

NA PRODAJ NOV SIVALNI STROJ, pogrešljiv. Naslov v upravi »Družinskega tednika«.

TRGOVINE, INDUSTRIJE, TRAFIKE, buffete, hotele, gostilne, kavarne, vinotoče, mlekarne in vsa druga obrtna, trgovska in industrijska podjetja prodajamo in posredujemo pri nakupu uspešno, vsatno in hitro: Poslovna Pavletović, Zagreb, Ilca 144.

HIŠE, VILE, POSESTVA, parcele, zdravilišča, letovišča, veleposestva, gozdove, mline, žage in vse druge nepremičnine prodajamo in posredujemo pri nakupu solidno, hitro in uspešno: Poslovna Pavletović, Zagreb, Ilca 144.

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri tvrdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.** Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 2708

Prvi poskus stalni odjem

Trtnica Josef Marter, Bela Crkva (Dunavska banovina)

prilaga prvovrstne cepjene trtne sadike na ameriški podlagi. Prav tako vse druge vinogradniške potrebščine. — Zajamčeno zdrave sadike na dobri podlagi. Zahlevajte brezplačni cenik in spisek vrst.

Gospodinje

5 do 6 Din Vas stane 1 kg domačega pralnega mila, če ga kuhate z mlinim ekstraktom »RUHA« po najnovejšem navodilu, ki ga dobite brezplačno v drogeriji R. Hafner, Ljubljana VII., Celovška cesta 61. — Tel. 35-65

Lepe prvovrstne cepjene trtne sadike

vseh vrst v veliki izbiri po zmernih cenah. — Zahlevajte cenik.

Brezplačno ga pošilja Miša Djordjevič, lastnik trtnice, Novi Sad, Ustavska 31.

Din 1000- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalje časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo. Franc Maček, čevljar, Dol, Logatec.

Zahlevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.— (predplačilo). Na povzetje Din 18.—, dva Din 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII. Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Radio modeli lefošnje sezije so senzacija tako v kvaliteti, kakor v ceni in ugodnih pogojih

ORION so aparati za Vas! Obrnite se na tvrdko

Ljubljana Dalmatinova ul. 13

Tel. 33-63

TUDI PRI VAS SE MORE NASELITI SREČA kakor se je naselila v tej hiši, kjer je preobrnila življenje vseh njenih prebivalcev in jim urešničila njihove naidražje želje

V Ljubljani VII. stoji mala dvonadstropna hiša, kjer stanujejo ljudje, katerih življenje kaže veliko izpremembo v teku enega leta. Toda varani in mučeni so upali v bodočnost, ki jim je prinesla srečo. Podolžni profil te hiše kaže naslednjo sliko.

Prvo leto:

DRUGO NADSTROPJE

Tu stanujeta dve sestr: Marija C..., stara 32 let, stenotipistinja, in Olga C..., stara 29 let, krojačica. V lepi harmoniji teče njuno življenje, ali žalost ju obja, kadar pomisli, kako odhajajo leta: vsako deklisko srce hrepeni po ustvaritvi lastnega ognjišča, njima pa je ta želja družinske sreče dosedaj ostala neizpolnjena.

PRVO NADSTROPJE

Rodbinsko življenje je bilo zadnja leta zelo udobno. Mož Janez P... je zaslužil prav dobro v zlatarski delavnici. Toda naraščajoča brezposelnost in nje posledica — denarna kriza nista prinesli tudi tej družini. Oče je postal zagrenjen pijanec, mož brez volje, otroci slabo vzgojeni in še slabše telesno negovani in hranjeni. Mati je skušala nadomestiti rednika in je sama iskala dnevnega zaslužka.

PRITLICE

August B., inženier živi tu s svojo staro materjo, ki je tudi vzdržuje. Hotel bi se poročiti, ali okleva in omahuje. In glej življenje po enem letu v tej hiši.

DRUGO NADSTROPJE

Marija C... se je poročila s trgovčevim sinom. Da bi gospodinjstvo hitreje dvignila, je tudi še nekaj sprejemala krojaška dela na dom. Sestra Olga pa je sklenila zakon z advokatom, pri katerem je bila v službi.

PRVO NADSTROPJE

Ko je Janez P... dobil vero in zaupanje vase, je predložil svojemu gospodarju načrt, kako bi lahko uravnal neko propadlo kupčijo. Z ozirom na uspeh, ki ga je dosegel, je zahteval in tudi dobil družabništvo tega podjetja. Z denarjem pa se je povrnila sreča.

PRITLICE

Malo stanovanje je prijetno izpremenjeno in sedaj stanovanje Augustove matere. Semkaj prihaja čisto na obisk v spremstvu svoje mlade žene sin — sedaj zet svojega gospodarja.

Povemo pa, da to ni zgolj naključje, kako je prišla sreča in izprememba v to hišo.

Glej resnico!

Olga, ki ni vedela, da ji izvoljenec vrača ljubezen, je zaprosila za psihoanalizo in življenjsko prognozo Grafološki bureau. Na podlagi razkritij in nasvetov, ki jih je prejela in katerim je tudi točno sledila, je spoznala čustva in naklonjenost svojega izvoljenca, sedanjega moža. Preden pa je odšla na svoj novi dom, ni pozabila povedati sosedam glavni vzrok svoje sreče.

Tako je Grafološki bureau povprašan po vseh prebivalcih te hiše postal njihov rešitelj in svetovalec, kakor je to vsem onim, kateri se mu zaupajo. Njegovo temeljito strokovno znanstvo so ga napravile astrologa svetovnega slovesa. Knjiga bi ne zadostovala, da bi povedal o vseh svojih uspehih in zmagah. Delil je nasvete vsem, kateri so mu zaupali in katerim je izvojeval zmago nad nesrečo in neprilikami. Zadosti je, ako prelistate pisma o priznanjih, katera mu pošiljajo vsak dan hvaležni klienti. V življenju ni slučajev, kjer bi na podlagi znanstvenega nasveta ne bilo pomoči. Vprašanja Vaših interesov: o situacijah, katere je treba premagati, o procesih, katere je dobiti, o namenih, katere je razložiti, Vam strokoven nasvet astrologije sigurno pokaže pravo pot.

Citiram eno izmed zahvalnic, ki je prispela v prešlih dneh.

»Tisočera zahvala za Vaš strokoven nasvet, ker Vaša prognoza me je res rešila gospodarske propasti. Vse svoje življenje Vam bom dolžan zahvalo, ker baš Vi ste me rešili bede in sramote. Na Vaš nasvet sem igral na loteriji in dobil prošli teden 100.000 dinarjev. Ta kapital mi je pomagal, da sem plačal svoje obveznosti, ter da sem znova pričel obratovati. Ne najdem besedi, kako bi se Vam najtopleje zahvalil, ampak prosim Vas, da sprejmete izraze mojega spoštovanja!«

... piše Janez Kovše iz Zagreba.

Če se niste dosegli sreče, če čutite, da ste vredni boljšega položaja, ne oklevajte in izkoristite še danes priliko, ter pišite Grafološkemu bureau-u, da Vam pošlje Vašo psihoanalizo in življenjsko prognozo.

Pošljite nekaj Vašega rokopisa, rojstni datum, točen naslov in honorar Din 30.— za skico psihoanalize in življenjske prognoze, ter pošljite na stalno in točno addresso

GRAFOLOŠKI BUREAU CELJE — poštini predal 106